ЧАРЛЗЪ ДИКЕНСЪ

ЖИВОТЪТЪ НА ИСУСА

ЖИВОТЪТЪ
НА
ИСУСА ХРИСТА

НАПИСАНА ОТЪ

ЧАРЛЗЪ ДИКЕНСЪ

СПЕЦИАЛНО ЗА НЕГОВИТЪ ДЕЦА

★★★

КНИГОИЗДАТЕЛСТВО „БРАТСТВО"
1940

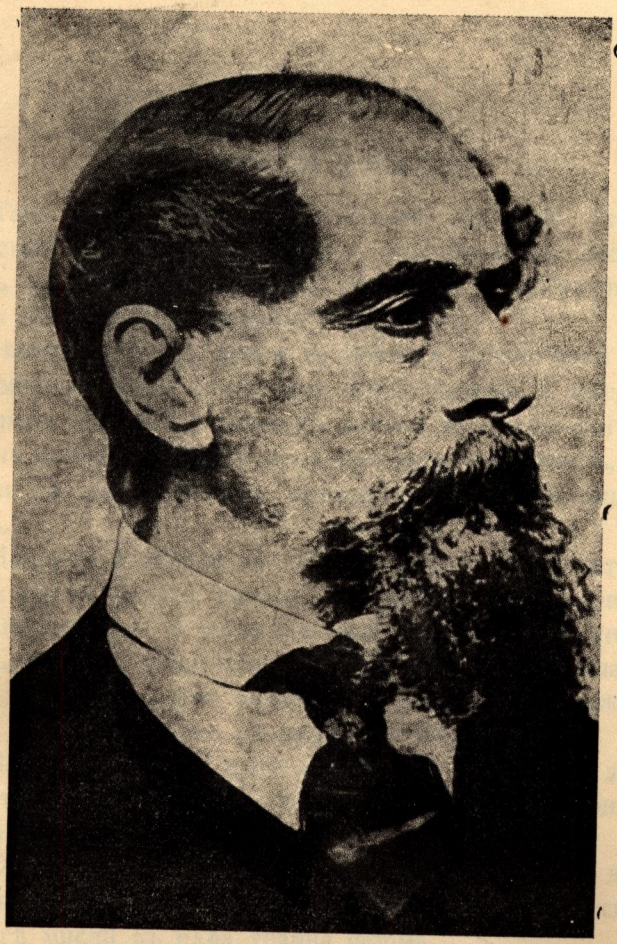

ЧАРЛЗЪ ДИКЕНСЪ

ПРЕДГОВОРЪ

Тази книга — която се издава последна отъ всички съчинения на Чарлзъ Дикенсъ — представлява особенъ интересъ и има особена цель, по които тя се различава отъ всичко друго, което Дикенсъ е написалъ.

Независимо отъ факта на нейната Божествена тема, тя има известно лично отношение къмъ автора и представлява не толкова изразъ на неговитѣ мисли, колкото—данъкъ, платенъ на неговото сърдце и на неговата човѣчность, а сжщо така и на дълбоката му привързаность къмъ нашия Спаситель.

Дикенсъ я написа въ 1849 година, — двадесеть и една години преди своята смърть, — специално за своитѣ деца.

Оригиналътъ е написанъ направо, по единъ спонтаненъ начинъ, безъ да бжде после изглажданъ. За да запазимъ неговия характеръ, при издаването ние се придържахме напълно къмъ него, безъ да измѣняме нищо.

Чарлзъ Дикенсъ често разказваше на своитѣ деца евангелската история и имъ цитираше Божествения примѣръ на Христа въ писмата си до тѣхъ.

„Животътъ на Исуса“ не е написана съ цель да се издава, но — да може семейството на автора да си запази неговитѣ мисли въ една трайна форма.

Следъ неговата смърть, ржкописътъ остана собственость на братовчедката на писателя, мисъ Г. Хогардъ, а следъ

нейната смърть, той премина въ ржцетѣ на съръ Хенри Дикенсъ.

Чарлзъ Дикенсъ не остави съмнение, че той е написалъ „Живота на Исуса“ въ форма, която той е считалъ най-подходна за неговитѣ деца, а не за издаване. И неговиятъ синъ, Съръ Хенри, не желаеше да се издаде книгата, докато е живъ, но той не намираше причина за неиздаването ѝ следъ неговата смърть.

Въ завещанието си, Съръ Хенри заявява, че, ако по-голѣмата часть отъ неговото семейство се съгласи върху това „Животътъ на Исуса“ може да се даде на свѣта. И така, книгата бѣ издадена за пръвъ пѫть презъ мартъ 1934 година,

Априлъ, 1934 г. *Мери Дикенсъ*

ЖИВОТЪТЪ
НА ИСУСА

НАПИСАНА ЗА НЕГОВИТѢ ДЕЦА
ОТЪ
ЧАРЛЗЪ ДИКЕНСЪ
1849

Този надпись е билъ написанъ на ковчежето,
което е съдържало ржкописа на тая книга.

ПЪРВА ГЛАВА

Мили мои деца, азъ много желая да знаете нѣщо за живота на Исуса Христа.

Всѣки човѣкъ трѣбва да знае за него.

Никога на земята не е живѣлъ другъ, който да е билъ толкова добъръ, толкова любезенъ, милостивъ и състрадателенъ, както е билъ той къмъ всички болни, нещастни и зли хора. Сега той е на небето, гдето ние всички се надяваме да отидемъ, да се срещнемъ тамъ следъ смъртьта си и да бѫдемъ щастливи всички заедно. Но вие никога не ще можете да разберете, колко хубаво е на небето, ако не знаете, кой е билъ той и какво е направилъ.

Той се родилъ отдавна, много отдавна — преди около две хиляди години — въ едно малко градче, на име Витлеемъ. Баща му и майка му живѣли въ града Назаретъ, но тѣ трѣбвало да отидатъ по работа въ Витлеемъ. Името на баща му било Йосифъ, а на майка му — Мария. Градътъ билъ препълненъ съ хора, които били дошли сѫщо по работа отъ други мѣста. Затова за Йосифа и Мария нѣмало мѣсто нито въ гостилницитѣ, нито въ нѣкоя частна кѫща. Тѣ били принудени да отидатъ да нощуватъ въ единъ оборъ, и въ този оборъ се родилъ Исусъ Христосъ. Тамъ нѣмало люлка, нито нѣщо подобно, и затова Мария сложила своето хубаво дете въ яслитѣ, въ които се хранѣлъ добитъка. И тамъ то заспало.

Докато то спѣло, нѣколко овчари, пазейки стадата си

на полето, видѣли ангелъ Господенъ, отъ лицето и отъ цѣлото тѣло на когото излизала чудна свѣтлина. Ангелътъ дошелъ право при тѣхъ. Отначало тѣ се изплашили, легнали на земята и скрили лицата си. Но ангелътъ казалъ: „Не се страхувайте. Днесъ се роди дете близо до Витлеемъ. Когато порастне, то ще бѫде толкова добро, че Богъ ще го обича като свой собственъ синъ. Той ще учи хората да се обичатъ единъ другъ, да не враждуватъ помежду си и да не си правятъ зло. Името му ще бѫде Исусъ Христосъ. И хората ще се молятъ на Бога въ негово име, защото ще знаятъ, че Богъ го обича и че и тѣ сѫщо трѣбва да го обичатъ“. И тогава ангелътъ казалъ на овчаритѣ да отидатъ въ този оборъ и да видятъ детето въ яслитѣ. И тѣ отишли, колѣничили до него, докато то спѣло, и казали: „Богъ да благослови това дете!“

Най-голѣмиятъ градъ въ тази страна билъ Ерусалимъ — както Лондонъ е най-голѣмиятъ градъ въ Англия. Въ Ерусалимъ живѣлъ царь, на име Иродъ. Единъ день нѣколко мѫдреци, дошли отъ много далечна източна страна, отишли при царя и му казали: „Ний видѣхме една нова звезда на небето, която показва, че въ Витлеемъ се е родило дете, което, като порастне, ще бѫде обичано отъ всички хора.“ Като чулъ това, Иродъ завидѣлъ на детето, защото той билъ лошъ човѣкъ. Но той скрилъ завистьта си и казалъ на мѫдрецитѣ: „Кѫде е това дете?“ Мѫдрецитѣ му отговорили: „Не знаемъ. Но ний вѣрваме, че звездата ще ни каже, защото тя се движеше предъ насъ по цѣлия пѫть, а сега стои неподвижно на небето“. Тогава Иродъ ги помолилъ да се опитатъ да узнаятъ отъ звездата мѣстото, кѫдето живѣе детето и, следъ като го намѣрятъ, да се върнатъ и да му кажатъ това. Тогава тѣ излѣзли, а звездата вървѣла предъ тѣхъ, надъ тѣхнитѣ глави, докато най-после спрѣла надъ кѫщата, въ която било детето.

Всичко това е много чудно, но Господь наредилъ да стане така.

Когато звездата се спрѣла, мѫдрецитѣ влѣзли и видѣли детето и майка му Мария. Тѣ му се поклонили и му оставили подаръци. Следъ това тѣ си отишли, но не се върнали при царь Ирода, защото разбирали, че той мрази детето, макаръ и да не казвалъ това. Тѣ отпѫтували тайно нощемъ за своята страна. Тогава ангелъ Господенъ се явилъ на Йосифа и Мария и имъ казалъ да вематъ детето си и да отидатъ заедно се него въ Египетъ, защото иначе Иродъ ще иска да го убие. И така, тѣ тръгнали презъ нощьта — бащата, майката и детето — и пристигнали въ Египетъ живи и здрави.

Но когато жестокиятъ Иродъ разбралъ, че мѫдрецитѣ нѣма да се върнатъ при него и че не ще може да разбере отъ тѣхъ кѫде живѣе детето Исусъ, той извикалъ своитѣ войници и имъ заповѣдалъ да избиятъ всички деца въ цѣлата страна, които били подъ две годишна възраст. И тѣ направили това. Майкитѣ на децата тичали насамъ-натамъ изъ улицитѣ съ децата си на рѫце, опитвайки се да ги спасятъ, като ги скриятъ въ нѣкои пещери или изби, но напраздно. Войницитѣ на Ирода умъртвили съ ножоветѣ си всички деца, които могли да намерятъ. Това страшно убийство се нарича убийство на безгрѣшнитѣ, защото децата сѫ били съвършенно невинни.

Царь Иродъ се надявалъ, че Исусъ Христосъ ще бѫде измежду избититѣ деца. Но, както знаете, той не билъ убитъ, защото билъ отнесенъ въ Египетъ, гдето билъ въ безопасность. И той живѣлъ тамъ съ баща си и майка си, докато умрѣлъ злиятъ царь Иродъ.

ВТОРА ГЛАВА

Когато царь Иродъ умрѣлъ, ангелътъ отново се явилъ на Йосифа, и му казалъ, че сега той може да отиде въ Ерусалимъ, безъ да се страхува за детето. И тогава Йосифъ и Мария и тѣхниятъ синъ Исусъ Христосъ (обикновено тѣ се наричатъ Светото семейство), отпѫтували за Ерусалимъ. Но по пѫтя тѣ се научили, че новиятъ царь е синъ на царь Ирода, и, страхувайки се, че той сѫщо ще убие тѣхното дете, тѣ тръгнали по другъ пѫть и отишли да живѣятъ въ Назаретъ. Тѣ живѣли тамъ, докато Исусъ Христосъ навършилъ дванадесеть години.

Тогава Йосифъ и Мария отишли въ Ерусалимъ за праздника на голѣмия Ерусалимски храмъ ивзели съ себе си Исуса. И когато праздника се свършилъ, тѣ си тръгнали обратно за Назаретъ, заедно съ много свои приятели и съседи. Въ онова време хората обикновено пѫтували заедно на голѣми групи, защото тогава пѫтищата не били тъй-безопасни и тъй-добре пазени, както сега, и пѫтуването било много по-трудно, отколкото днесъ.

Тѣ пѫтували дълго време, безъ да знаятъ, че Исусъ не е билъ съ тѣхъ. Толкова много хора пѫтували заедно съ тѣхъ, та, макаръ да не го виждали, тѣ мислѣли, че той е нѣкѫде измежду другитѣ. Но когато разбрали, че той не е тамъ, и страхувайки се да не се е изгубилъ, тѣ се върнали, много загрижени, въ Ерусалимъ, за да го търсятъ. Тѣ намерили Исуса въ храма да говори съ ученитѣ хора на тогавашното време, които били първосвещеницитѣ на храма. Тѣ били много учили и много знаели. Но отговоритѣ, които Исусъ Христосъ давалъ на тѣхнитѣ въпроси и неговитѣ собствени запитвания, показвали, че той има толкова много знания, че тѣ всички останали очудени.

„Намерили Исуса въ храма“ Холманъ Хунтъ

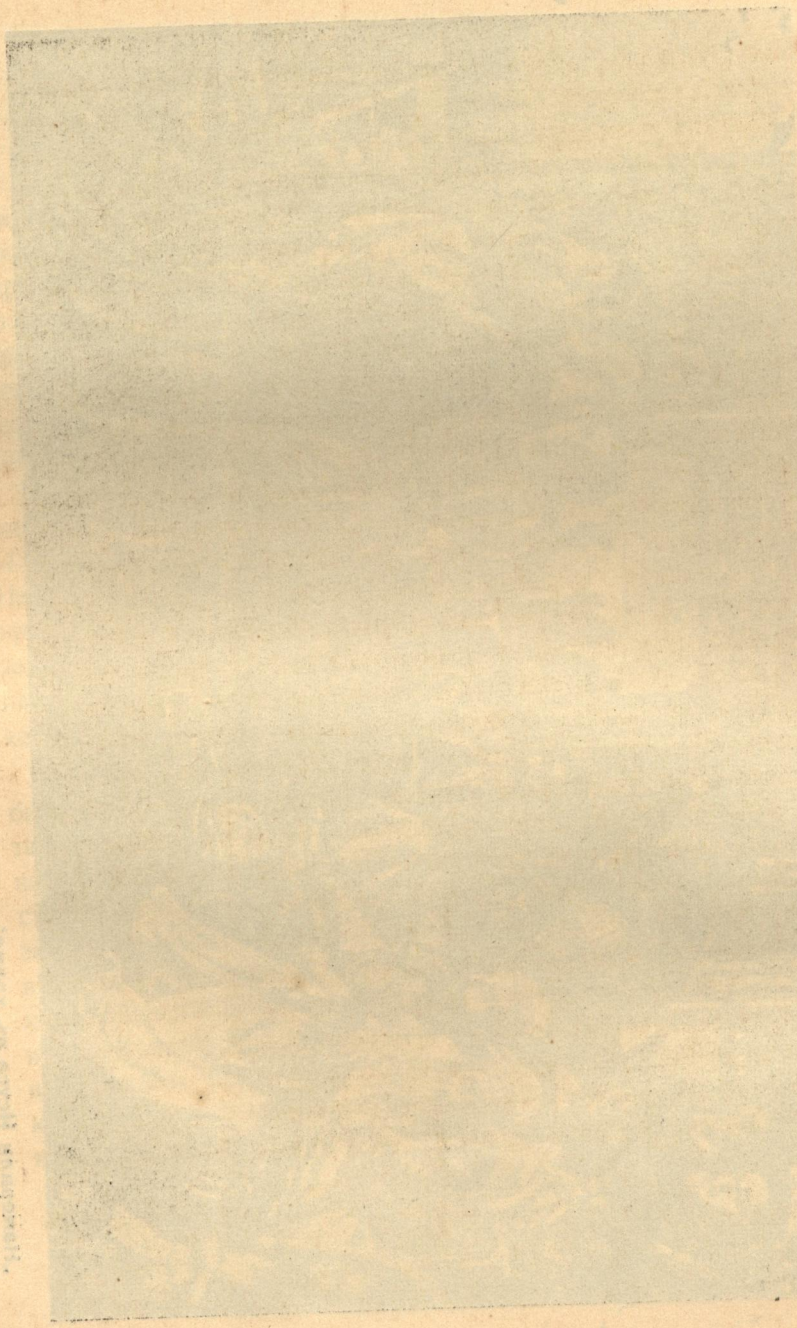

Когато Йосифъ и Мария го намѣрили, тѣ си отишли заедно съ него въ Назаретъ гдето той живѣлъ, докато станалъ на тридесеть години.

Въ това време живѣлъ единъ много добъръ човѣкъ, нареченъ Иоанъ. Той билъ синъ на Елисавета — братовчедката на Мария. И тъй като много хора били грѣшни и жестоки, убивали се единъ другъ и забравяли своя дългъ къмъ Бога, Иоанъ пѫтувалъ изъ страната да ги учи да живѣятъ по-добре, като имъ проповѣдвалъ и ги молилъ да измѣнятъ живота си и да станатъ по-добри. И понеже той обичалъ другитѣ по-вече отъ себе си, той носѣлъ бедно облекло отъ камилска вълна и се хранѣлъ съ най-проста храна. Вий навѣрно не сте виждали още камили, защото тѣ не живѣятъ въ нашата страна, но понѣкога и тукъ довеждатъ камили и, ако желаете, когато дойдатъ, азъ ще ви покажа една.

Недалечъ отъ Ерусалимъ имало една рѣка, наречена Йорданъ, и въ нея Иоанъ кръщавалъ всѣки човѣкъ, който идвалъ при него и обещавалъ да живѣе добре занапредъ. Отишелъ сѫщо и Исусъ Христосъ. Но когато Иоанъ го видѣлъ, той казалъ; „Защо да те кръщавамъ азъ? Ти си много по-добъръ отъ мене.“ Исусъ Христосъ му отговорилъ: „Нека стане това, което трѣбва“. Тогава Иоанъ го кръстилъ. И когато го кръщавалъ, небето се отворило, единъ гълѫбъ слѣзълъ отъ него надъ Исуса и се чулъ гласа на Бога, който казвалъ: „Този е моятъ възлюбленъ синъ, въ когото благоволихъ“.

Следъ като се кръстилъ, Исусъ Христосъ отишелъ въ диво и безлюдно мѣсто, наречено пустиня. Той прекаралъ тамъ четиридесеть дни и четиридесеть нощи, молейки се да му даде Богъ сили да помага на хората и да ги научи да живѣятъ по-добре, за да бѫдатъ щастливи.

Когато се върналъ отъ пустинята, той започналъ да лѣ-

кува болни само съ едно полагане на ржката си върху тѣхъ. Защото Богъ му далъ сила да лѣкува болести, да възвръща зрението на слѣпи хора и да прави още много чудни работи, за които после ще ви разкажа повече. Тѣ се наричатъ чудесата на Исуса Христа. По-нататъкъ азъ пакъ ще ви говоря за тѣхъ. А сега запомнете това, че чудо е нѣщо необикновено, което не може да стане безъ позволението и помощьта на Бога.

Исусъ Христосъ е извършилъ своето първо чудо въ града Кана, гдето той билъ поканенъ на една сватба, заедно съ майка си Мария. Презъ време на тържеството виното се свършило и Мария казала това на Исуса. Тамъ имало шесть камени съдове за вода, но Исусъ превърналъ водата въвъ вино, само като подигналъ ржката си. И тогава всички пили отъ това вино.

Богъ далъ на Исуса Христа силата да прави такива чудеса. Той ги правилъ, за да узнаятъ всички, че той не е обикновенъ човѣкъ и да вѣрватъ въ това, което той ги учи, а сжщо да вѣрватъ, че Богъ го е изпратилъ на земята. И наистина, много хора, като се научили за това, и като чули, че той лѣкува болни, започнали да вѣрватъ въ него и голѣми тълпи почнали да вървятъ следъ него по улицитѣ и пжтищата и навсѣкжде, кждето той отивалъ.

ТРЕТА ГЛАВА

Исусъ Христосъ избралъ за свои ученици дванадесеть души бедни, но добри хора, които вървѣли винаги съ него и му помагали. Тѣзи дванадесеть души се наричали а п о с т о л и. Той ги избралъ измежду беднитѣ, за да могатъ винаги, и въ всички бждещи години, беднитѣ да знаятъ, че небето е еднакво отворено, както за богатитѣ, така и за тѣхъ, и че Богъ не

прави никаква разлика между този, който носи хубаво облѣкло, и този, който ходи босъ и е облѣченъ въ парцали. Най-беднитѣ хора на земята — най-грознитѣ, най-нещастнитѣ, ще бѫдатъ ангели на небето, ако бѫдатъ добри тукъ, на земята. Никога не забравяйте това, когато порастнете. Никога не постѫпвайте нечестно или жестоко, мили мои деца, къмъ нѣкой беденъ човѣкъ, билъ той мѫжъ, жена или дете. Ако тѣ сѫ лоши, помислете, че тѣ биха били по-добри, ако имаха любящи приятели и хубави кѫщи, и ако бѣха по-добре научени. Затова винаги се старайте да ги направите по-добри посрѣдствомъ нѣжни, убедителни думи. И винаги ги поучавайте и имъ помагайте, ако можете да правите това. Когато нѣкой говори лошо за беднитѣ и нещастнитѣ, спомняйте си, че Исусъ Христосъ се е движилъ заедно съ тѣхъ и ги е училъ, като ги е считалъ достойни за неговитѣ грижи. Винаги ги съжалявайте и мислете за тѣхъ колкото се може по-добре.

Имената на дванадесетьтѣ Апостоли сѫ: Симонъ Петъръ, Андрей, Яковъ Заведеевъ, Иоанъ, Филипъ, Вартоломей, Тома, Матей, Яковъ Алфеевъ, Тадей, Симонъ и Юда Искариотски. Този последният предаде Исуса Христа. Но за това вий ще прочетете по-нататъкъ.

Първитѣ четирима отъ дванадесетьтѣ били бедни рибари. Тѣ стояли въ своитѣ ладии до морето, поправяйки мрежитѣ си, когато Исусъ Христосъ дошелъ при тѣхъ. Той се спрѣлъ, отишелъ въ лодката на Симонъ Петъръ и го запиталъ, уловилъ ли е много риба. Петъръ му отговорилъ: „Не. Макаръ да работихме презъ цѣлата нощь съ нашитѣ мрежи, ние не уловихме нищо.“ Христосъ тогава казалъ: „Извадете пакъ мрежитѣ.“ Тѣ направили това, и мрежитѣ тогава били толкова препълнени съ риба, че трѣбвало да дойдатъ други хора на помощь, за да могатъ да ги извлекатъ. Това е сѫщо така едно отъ чудесата на Исуса Христа.

Исусъ тогава казалъ: „Елате съ менъ“ и тѣ веднага го последвали. Оттогава дванадесетьтѣ ученици или апостоли били винаги заедно съ него.

Понеже съ Исуса вървѣли много хора, които желаели да бѫдатъ поучавани отъ него, той се изкачилъ на една планина и имъ говорилъ тамъ, като съ своитѣ собствени уста имъ предалъ думитѣ на молитвата, която започва така: „Татко нашъ, който си на небесата,“ и която вие казвате всѣка вечерь, преди да лѣгнете да спите. Тя се нарича „Господнята молитва“, защото за първи пѫть е изречена отъ Исусъ Христосъ и защото той е порѫчалъ на своитѣ ученици да се молятъ съ нея.

Когато той слѣзалъ отъ планината, при него дошелъ единъ човѣкъ, който билъ боленъ отъ проказа. Тази болесть била много разпространена по онова време. И тѣзи, които страдали отъ нея, се наричали прокажени. Прокаженията колѣничилъ при нозетѣ на Исуса Христа и казалъ: „Господине, ако поискате, вий можете да ме излѣкувате.“ Исусъ, който билъ винаги пъленъ съ състрадание, прострѣлъ рѫката си и казалъ: „Искамъ. Бѫди здравъ.“ И веднага проказата му изчезнала и той оздравѣлъ напълно.

Следванъ навсѣкѫде отъ голѣмо множество хора, Исусъ отишелъ заедно съ ученицитѣ си въ една кѫща, за да си почине. Докато той билъ тамъ, нѣколко души донесли на легло единъ мѫжъ, който билъ парализиранъ; той цѣлиятъ треперелъ и не можелъ нито да стои правъ, нито да се движи. Но толкова много хора се били натрупали около вратата и прозорцитѣ, че мѫжетѣ, които носѣли парализирания, не можели да се приближатъ до Исуса Христа. Тогава тѣ се покачили на покрива на кѫщата (тя била много низка) и, следъ като направили дупка на покрива, спуснали леглото, заедно съ парализирания, въ стаята, въ която билъ Исусъ. Когато Исусъ

го видѣлъ, той казалъ, изпълненъ съ милость: „Стани, дигни леглото си и си иди.“ И тогава човѣкътъ станалъ и си отишелъ, съвсемъ здравъ, като благодарѣлъ на Бога.

При него дошелъ сѫщо единъ римски стотникъ. Стотникъ ще рече офицеръ, който командува сто души войници. Стотникътъ казалъ на Исуса: „Господине, моятъ слуга лежи у дома ми, много боленъ.“ Исусъ Христосъ отговорилъ: „Ще дойда да го излѣкувамъ.“ Но стотникътъ казалъ: „Господине, не съмъ достоенъ да влѣзешъ въ дома ми. Но кажи само една дума и азъ зная, че той ще оздравѣе.“ Тогава Исусъ, радостенъ, че стотникътъ тъй-силно вѣрвалъ въ него, казалъ: „Така да бѫде!“ И слугата оздравѣлъ въ този сѫщия часъ.

Но никой отъ тѣзи, които идвали при Исуса, не билъ толкова наскърбенъ и измѫченъ, както единъ човѣкъ, който билъ голѣмъ чиновникъ и началникъ на много хора. Той прострѣлъ ржцетѣ си къмъ Исуса и казалъ: „О, господине, моята дъщеря, моята хубава, добра и невинна дъщеря току що умрѣ. Моля ти се, ела при нея! Ела и сложи благословената си ржка на нея, и азъ знамъ, че тогава тя отново ще оживѣе и ще ощастливи своята майка и мене. О, господине! Ний я обичаме, ний много я обичаме! И тя е сега мъртва!“

Исусъ Христосъ излѣзълъ съ него и съ своитѣ ученици и отишелъ въ неговия домъ. Въ стаята, въ която лежало мъртво нещастното малко момиченце, имало много приятели и съседи. Тѣ плачели и свирѣли тиха и тѫжна музика, защото тогава правели така, когато нѣкой умиралъ. Исусъ Христосъ погледналъ къмъ момиченцето съ погледъ, изпълненъ съ любовь и казалъ на родителитѣ му, за да ги успокои: „Тя не е мъртва, но спи.“ Следъ това казалъ да излѣзатъ всички отъ стаята и, като отишелъ при мъртвото дете, хваналъ ржката му, тогава то станало веднага, съвсемъ здраво, като че ли

се пробуждало отъ сънь. О, колко хубаво с било да видите, какъ нейнитѣ родители я притискатъ въ обятията си, какъ я цѣлуватъ и благодарятъ на Бога и на Исуса Христа, Неговия Синъ, за тази голѣма милость!

Но той билъ винаги състрадателенъ и добъръ. И защото той е направилъ толкова много добрини, и училъ хората да обичатъ Бога и имъ далъ надежда, че ще отидатъ на небето следъ смъртьта си, той е нареченъ нашъ Спасителъ.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Въ страната, въ която нашиятъ Спасителъ е правилъ своитѣ чудеса, живѣли тогава едни хора, наречени фарисеи. Тѣ били много горди, и вѣрвали, че по-добри хора отъ тѣхъ нѣма. Тѣ се страхували отъ Исуса, защото той училъ хората по-добре. Сѫщо и мнозина отъ евреитѣ се отнасяли така съ Исуса. А по-голѣмата часть отъ жителитѣ на тази страна били евреи.

Въ единъ сѫботенъ день, (евреитѣ тогава празднували, а и сега празднуватъ сѫботата вмѣсто недѣлята) Спасителътъ се разхождалъ изъ полето съ своитѣ ученици. Тѣ започнали да кѫсатъ класове и да ядатъ житото отъ тѣхъ, защото били гладни. Тогава фарисеитѣ казали, че това не било право. Сѫщо така, когато нашиятъ Спасителъ отишелъ въ една отъ тѣхнитѣ църкви — тѣ се наричатъ синагоги — и погледналъ съ съжаление къмъ единъ човѣкъ, чиято рѫка била съвършено изсъхнала, фарисеитѣ го запитали: „Позволено ли е да се лѣкува въ сѫбота?“ Спасителътъ имъ отговорилъ съ тѣзи думи: „Ако нѣкой отъ васъ имаше овца, и тя паднѣше въ нѣкои трапъ, не бихте ли я изтеглили отъ тамъ, дори ако това бѣ се случило въ сѫбота? А колко по-

високо стои човѣкъ отъ овцата!“ Тогава той казалъ на бедния човѣкъ: „Простри ржката си!“ И ржката му веднага оздравѣла и почнала да се движи, като другата.

Значи, Исусъ училъ, че човѣкъ има право да прави добро винаги.

Наскоро следъ това, Спасителтъ отишелъ въ единъ градъ, нареченъ Наинъ, последванъ отъ множество хора, а най-много отъ такива, чиито роднини, приятели или деца били болни. Мнозина донасяли болнитѣ на улицитѣ и по пжтищата, кждето той минавалъ, и го молѣли да се докосне до тѣхъ. Щомъ той направѣлъ това, тѣ веднага оздравявали. Когато Исусъ се приближилъ до портитѣ на града, той срещналъ погребално шествие. Погребвали единъ младежъ, когото носили въ открить ковчегъ. Такъвъ билъ обичаятъ тогава, а и сега правятъ така въ нѣкои страни. Бедната му майка вървѣла следъ ковчега и много плакала, защото нѣмала друго дете. Когато Спасителтъ я видѣлъ толкова паскърбена, той се съжалилъ надъ нея, и казалъ: „Не плачи!“ Тогава, следъ като носачитѣ спрѣли, Исусъ се приближилъ до ковчега, допрѣлъ ржката си до момчето, и казалъ: „Момче, стани!“ И тогава мъртвецътъ, оживѣлъ при гласа на Спасителя, станалъ и започналъ да говори. И Исусъ Христосъ продължилъ тогава пжтя си, оставяйки момчето съ неговата майка. О! колко щастливи били тѣ сега!

Народътъ, който вървѣлъ следъ Исуса, билъ толкова голѣмъ, че той отишелъ на морския брѣгъ, въ едно безлюдно мѣсто, и влѣзалъ въ една лодка, за да си почине. Той заспалъ въ лодката, докато неговитѣ ученици стояли на палубата. Докато той спѣлъ, почнала се силна буря, така, че вълнитѣ заливали лодката отъ всички страни, а вѣтърътъ тъй силно я блъскалъ и наклонявалъ, ту на една, ту на друга страна, че ученицитѣ се уплашили да не потънс. Обвзети

отъ голѣмъ страхъ, тѣ събудили Спасителя и му казали: „Учителю, спаси ни, защото загиваме!“ Исусъ станалъ, дигналъ ржката си, и казалъ на бѣснѣещото море и на бушуващия вѣтъръ: „Спрете! Престанете!“ И веднага бурята престанала, морето се успокоило, и лодката продължила пжтя си въ безопасность по тихитѣ гладки води.

Когато преминали на другата страна на морето, тѣ трѣбвало да минатъ презъ едно самотно гробище, вънъ отъ града, въ който отивали. Въ това гробище живѣлъ единъ лудъ, който денемъ и нощемъ високо плачелъ и виелъ като животно, така, че всички минувачи бивали обземани отъ страхъ, като го слушали. Опитвали се да го оковатъ въ вериги, но той билъ толкова силенъ, че ги счупвалъ. Той се удрялъ силно съ остри камъни и се наранявалъ жестоко, като викалъ презъ всичкото време. Когато този нещастенъ човѣкъ видѣлъ Исуса Христа отдалечъ, той извикалъ: „Ето Божиятъ Синъ! Сине Божи, не ме измжчвай!“ Исусъ, като дошелъ при него, и видѣлъ че той е измжчванъ отъ зли духове, изгонилъ ги отъ него и тѣ отишли и навлѣзли въ стадото свине, които пасѣли наблизо. Веднага свинетѣ почнали да бѣгатъ и се хвърлили отъ една висока стръмнина въ морето, гдѣто се издавили.

Въ това време въ Палестина царувалъ Иродъ — синътъ на жестокия царь съ сжщото име, който заповѣдалъ да избиятъ невиннитѣ деца. Когато Иродъ чулъ, че Исусъ Христосъ прави такива чудеса, че прави слѣпитѣ да проглеждатъ, нѣмитѣ — да проговарятъ и сакатитѣ — да се движатъ, и че билъ следванъ отъ толкова много хора, той казалъ: „Този човѣкъ е близъкъ приятель на Иоана Кръстителя“. Иоанъ Кръститель, вие си спомняте, бѣше този добъръ човѣкъ, който носѣлъ облекло отъ камилска вълна и се хранѣлъ съ дивъ медъ. Понеже той проповѣдвалъ на народа, Иродъ го затворилъ и го държалъ въ тъмницата на палата си.

Наскоро дошелъ рожденния день на Ирода и, по този случай, неговата дъщеря Иродиада, която била изкусна танцувачка, танцувала предъ него и танцътъ ѝ му много харесалъ. Тогава той я похвалилъ и се закълналъ, че за награда ще ѝ даде всичко, което тя пожелае. — „Дай ми, тогава, на блюдо, главата на Иоана Кръстителя", — казала тя, защото била лоша и жестока жена и мразѣла Иоана.

Царьть не се зарадвалъ, като чулъ това, защото, макаръ и да затворилъ Иоана Кръстителя, той не желаелъ да го убива. Но понеже билъ далъ вече обещание, че ще ѝ даде всичко, каквото пожелае, той изпратилъ войници въ затвора, като имъ заповѣдалъ да отсекатъ главата на Иоана Кръстителя и да я дадатъ на Иродиада. Тѣ направили това, и ѝ донесли главата му на блюдо, както тя искала. Когато Исусъ Христосъ чулъ отъ апостолитѣ за това злодѣяние, той излѣзалъ отъ града и отишелъ, заедно съ тѣхъ, на друго мѣсто. Но преди това тѣ тайно отнесли тѣлото на Иоана и го погребали презъ нощьта.

ПЕТА ГЛАВА.

Единъ отъ фарисеитѣ поканилъ Спасителя въ своя домъ на обѣдъ. Презъ време на обѣда дошла при тѣхъ една жена отъ този градъ, която била живѣла много лошо и грѣшно. Тя се срамувала да се яви предъ Божия Синъ, но вѣрвала въ неговата доброта и въ милостьта му къмъ всѣки, който, следъ като е направилъ зло, чувствува въ сърдцето си разкаяние за това. И тя се осмѣлила да се приближи до него, колѣничила при нозетѣ му и ги облѣла съ сълзитѣ, причинени отъ дълбоката ѝ скрьбь. Тогава тя ги цѣлунала и ги изсушила съ дългитѣ си коси, а следъ това ги намазала съ скъпо миро, което носѣла съ себе си. Тя се казвала Мария Магдалина.

Когато фарисеятъ видѣлъ, че Исусъ позволява на тази жена да се докосва до него, той си казалъ: „Исусъ не знае колко грѣшна е тази жена“. Но Исусъ Христосъ знаелъ неговитѣ мисли и му казалъ: „Симоне, — защото неговото име било Симонъ — ако нѣкой има двама длъжници, единиятъ отъ които му дължи петстотинь динара, а другиятъ му дължи само петдесеть динара, и той прости дълговетѣ и на двамата, кой отъ тѣхъ ще го обича повече?“ Симонъ отговорилъ: „Предполагамъ, че този ще го обича повече, на когото той е простилъ по-голѣмия дългъ“. Исусъ тогава му казалъ: „Правъ си“, и прибавилъ: — „И тази жена, надявамъ се, ще обича Бога толкова повече, колкото по-много грѣхове той ѝ е простилъ“. И тогава той се обърналъ къмъ жената и ѝ казалъ: „Богъ прощава грѣховетѣ ти!“ Присѫтствуващитѣ се зачудили, че Исусъ Христосъ има власть да прощава грѣхове, но тази власть му е била дадена отъ Бога. И жената си отишла, благодарейки на Бога за неговата доброта.

Отъ това ние научаваме, че винаги трѣбва да прощаваме на тѣзи, които сѫ ни сторили зло, когато тѣ дойдатъ при насъ и ни кажатъ, че съжаляватъ за това. А даже и да не дойдатъ да ни кажатъ това, ако ний искаме Господь да прости на насъ, и ний трѣбва да простимъ на тѣхъ и никога да не ги мразимъ или да имъ правимъ зло.

Наскоро следъ това имало голѣмъ еврейски праздникъ и Исусъ отишелъ въ Ерусалимъ. Близо до този градъ имало малко езеро, наречено Витесда. Тамъ имало много болни, които отивали да се потопятъ въ езерото. Тѣ вѣрвали, че веднажъ презъ годината идва ангелъ и размъща водата, и който влиза въ нея пръвъ следъ това, оздравява, безразлично отъ каква болесть е страдалъ. Измежду тѣзи нещастни хора имало единъ човѣкъ, който билъ боленъ вече тридесеть и осемь години. Когато Исусъ го видѣлъ, че той лежи самъ на

леглото си и нѣма никой, който да се грижи за него, той го съжалилъ много. Болниятъ казалъ на Исуса, че той никога не може да се потопи въ водата пръвъ, защото е толкова слабъ и боленъ, че не може да се движи. Спасителтъ тогава му казалъ: „Стани, дигни леглото си и си иди". И той веднага станалъ и си отишелъ, съвършенно здравъ.

Много евреи видѣли това и започнали още повече да мразятъ Исуса Христа, защото се страхували, че хората, които били напѫтвани и излѣкувани отъ него, нѣма повече да вѣрватъ на своитѣ свещеници, които имъ говорѣли лъжливи, невѣрни нѣща. И тогава тѣ се сговорили помежду си да убиятъ Исуса, защото той лѣкувалъ болни въ сѫботенъ день (което било противно на тѣхния законъ), и защото се наричалъ Синъ Божи. Тѣ се стараели да настроятъ хората противъ него и насъсквали тълпата да го убие.

Но, кѫдето и да отивалъ Христосъ, много хора вървѣли следъ него и го молѣли да ги учи и лѣкува, защото знаели, че той прави само добро. Исусъ миналъ заедно съ ученицитѣ си отвъдъ езерото, наречено Генисаретско. Той се покачилъ на една планина и около него се събралъ извънредно много народъ. Тогава той запиталъ апостола Филипа: „Отъ где да вземемъ хлѣбъ, за да ги нахранимъ, следъ тѣхното дълго пѫтуване?" Филипъ отговорилъ: „Учителю, за толкова хора не би стигналъ хлѣбъ и за двесте динара, а ние нѣмаме нищо. Тогава другъ единъ апостолъ — Андрей, братъ на Симонъ-Петъръ — казалъ: „Ний имаме само петь ечимичени хлѣба и две малки риби, които сѫ на едно момче. А какво сѫ тѣ за толкова хора?" Но Исусъ Христосъ казалъ: „Кажете на всички да седнатъ". Тамъ имало много трева, и всички насѣдали на нея. Когато всички седнали, Исусъ взелъ хлѣбоветѣ, отправилъ погледа си къмъ небето, благодарилъ и предалъ яденето на апостолитѣ, които го раздали на насѣдалитѣ.

И отъ тѣзи петь малки хлѣба и две риби яли всички, които били петь хиляди мѫже, освенъ женитѣ и децата, и се наситили. Когато всички се нахранили, отъ трапезата събрали дванадесеть кошници съ трохи, които останали отъ яденето. Това е още едно отъ чудесата на Исуса Христа.

Нашиятъ Спаситель изпратилъ тогава ученицитѣ си на една лодка презъ езерото. Той имъ казалъ, че ще отиде при тѣхъ после, следъ като изпрати събранитѣ хора. Най-после всички си отишли и той останалъ самъ да се моли. И когато се стъмило и дошла нощьта, ученицитѣ още гребели по езерото въ своята лодка, питайки се единъ другъ: „Кога ще дойде Исусъ?“ Късно презъ нощьта, когато имало противенъ вѣтъръ и вълнитѣ се надигали и разбивали срещу тѣхъ, тѣ го видѣли да идва къмъ тѣхъ по водата, като че ли върви по твърда земя. Когато видѣли това, тѣ се изплашили и извикали. Но Исусъ имъ казалъ: „Азъ съмъ, не се страхувайте!“ Апостолъ Петъръ, като се окуражилъ при тия думи, му казалъ: „Учителю, ако си ти, кажи ми да дойда и азъ при тебе по водата“. Исусъ Христосъ му казалъ: „Ела!“ Петъръ тогава излѣзълъ отъ лодката и тръгналъ къмъ Исуса. Но, като видѣлъ разяренитѣ вълни и чулъ воя на вѣтъра, той се изплашилъ и започналъ да потъва. Тогава Исусъ протегналъ ржка и го завелъ въ лодката. Веднага вѣтърътъ спрѣлъ, и ученицитѣ почнали да си казватъ единъ на другъ: „Наистина, той е синъ Божи!“

Следъ това Исусъ направилъ още много чудеса и излѣкувалъ много болни. Той правѣлъ сакатитѣ да ходятъ, нѣмитѣ да говорятъ и слѣпитѣ да гледатъ. И още веднажъ, когато билъ заобиколенъ отъ множество хора, които били изморени и гладни и били прекарали съ него почти цѣли три дена безъ да ядатъ, той взелъ отъ ученицитѣ си седемь хлѣба и нѣколко риби и ги раздалъ на хората, които били

Исусъ върви по езерото — Жалабертъ.

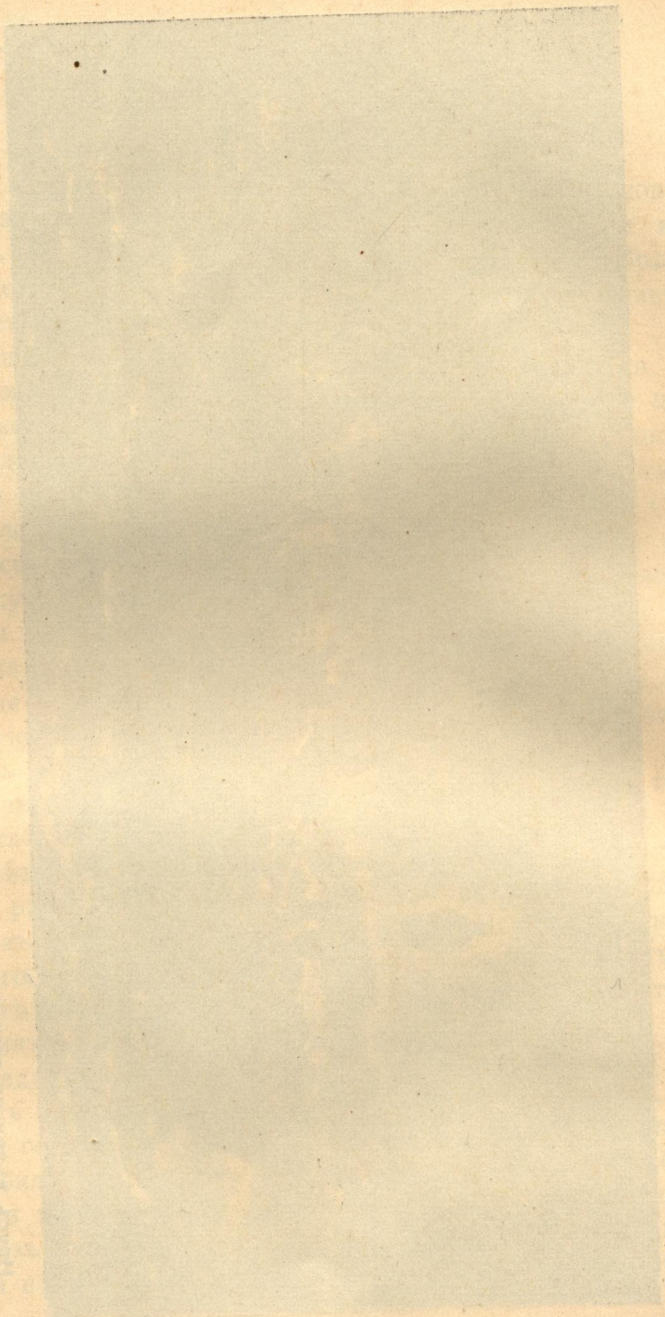

около четири хиляди. И всички се нахранили и отъ остатъцитѣ напълнили седемь кошници.

Тогава Исусъ изпратилъ ученицитѣ си на различни страни, по градоветѣ и селата, за да проповѣдватъ, като имъ далъ сила да лѣкуватъ въ името на Бога всѣкакви болести. Тогава сѫщо той имъ казалъ, (защото той знаелъ отнапредъ каквото има да стане), че той ще трѣбва да се върне пакъ въ Ерусалимъ, кѫдето ще пострада много и ще го убиятъ. Но той имъ казалъ сѫщо, че на третия день следъ смъртьта си той ще възкръсне отъ гроба и ще отиде на небето, гдето ще седне отъ дѣсната страна на Бога, и ще го моли да прости грѣшницитѣ.

ШЕСТА ГЛАВА

Шесть дни следъ последното чудо съ хлѣбоветѣ и рибитѣ, Исусъ Христосъ се изкачилъ на една висока планина, като взелъ съ себе си само трима отъ своитѣ ученици — Петъръ, Яковъ и Иоанъ. И докато той говорѣлъ съ тѣхъ тамъ, изведнъжъ лицето му започнало да свѣти като слънце, дрехитѣ му станали бѣли и заблѣстѣли като сребро и цѣлиятъ той стоялъ предъ тѣхъ, съ лице, като на ангелъ. Въ сѫщото време тѣ били обгърнати отъ свѣтълъ облакъ, а изъ облака се чулъ гласъ, който казвалъ: „Този е моятъ възлюбленъ Синъ, въ когото благоволихъ. Него слушайте“. При тѣзи думи трите ученици паднали на земята, като закрили лицата си съ рѫце, защото много се изплашили.

Това, което станало тогава, се нарича Преображение на нашия Спаситель.

Когато тѣ слѣзли отъ планината и отново се намѣрили всрѣдъ тълпата, единъ мѫжъ колѣничилъ предъ Исуса Христа и му казалъ; „Учителю, съжали се надъ моя синъ, който

е безуменъ и не може да се владѣе. Той се хвърля ту въ огънь, ту въ вода, и цѣлиятъ е покритъ съ циреи и рани. Нѣколцина отъ вашитѣ ученици се опитаха да го излѣкуватъ, но не успѣха". Исусъ Христосъ веднага излѣкувалъ момчето, и, като се обърналъ къмъ ученицитѣ си, казалъ имъ, че причината, поради която тѣ не сж могли да го излѣкуватъ, била тази, че тѣ не сж вѣрвали толкова, колкото е било нуждно

Веднажъ ученицитѣ го запитали: „Учителю, кой ще бѫде най-голѣмъ въ небесното царство?" Исусъ повикалъ при себе си едно дете, взелъ го на рѫце, поставилъ го всрѣдъ тѣхъ и имъ казалъ: „Това дете ще бѫде най-голѣмо. Казвамъ ви, че никой, който не бѫде смиренъ като това малко дете, не може да влѣзе въ царството Божие. Който приеме едно такова дете въ мое име, мене приема. Но който съблазни едно такова дете, за него по-добре би било да върже воденичен камъкъ на шията си и да се удави въ морето. Ангелитѣ всички сж деца". Нашиятъ Спаситель много обичалъ децата. Той обичалъ всички деца. А сѫщо и всички хора. Никога нѣкой другъ не е обичалъ всички хора толкова дълбоко и силно, както той.

Веднажъ Петъръ го запиталъ: „Учителю, колко пѫти да простя на този, който ми е сторилъ нѣкакво зло? Седемь пѫти ли?" Спасителтъ му отговорилъ: „Седемдесеть пѫти по седемь, и повече дори. Защото, какъ вие ще се надѣвате, че Богъ ще ви прости, когато вършите зло, ако вий не прощавате на другитѣ?"

И той разказалъ на ученицитѣ си следния разказъ. Той казалъ, че имало нѣкога единъ слуга, който дължалъ на своя господарь много пари, които не можелъ да изплати. Поради това господарьтъ му се разгнѣвилъ и решилъ да продаде слугата си като робъ. Но слугата съ сълзи на очи колѣничилъ предъ господаря си, молейки го за милость. Тогава

господарьтъ му простилъ дълга. Следъ това сѫщиятъ слуга отишелъ и намѣрилъ единъ свой длъжникъ, който му дължалъ сто динара, и, вмѣсто да бѫде милостивъ къмъ него и да прости на бедния човѣкъ, както неговиятъ господарь вече направилъ съ него, той го хвърлилъ въ тъмница за дълга му. Когато господарьтъ се научилъ за това, той отишелъ при слугата и казалъ: „Ти, недостойни служителю, на когото азъ простихъ дълга, защо ти сѫщо така не прости на своя длъжникъ?“ И тогава неговия господарь го наказалъ още по-лошо. „Е, — казалъ тогава нашиятъ Спаситель — какъ вий ще очаквате Господь да ви прости, когато вий не прощавате на другитѣ?“ Това е значението на онази часть отъ Господнята молитва, въ която ние казваме: „И прости ни дълговетѣ — тази дума означава сторенитѣ отъ насъ злини — както и ние прощаваме на нашитѣ длъжници“.

И тогава Исусъ Христосъ имъ разказалъ другъ разказъ. Имало нѣкога единъ земедѣлецъ, който ималъ лозе. Той излѣзалъ рано сутриньта и условилъ нѣколко работници да работятъ презъ цѣлия день на лозето му, като срещу това ще получатъ заплата по единъ динаръ. Следъ нѣколко часа той излѣзалъ пакъ и наелъ други работници, пакъ за сѫщата цена. После още веднажъ излѣзалъ и направилъ сѫщото. Така направилъ той нѣколко пѫти дори и следъ обѣда. Най-после деньтъ се свършилъ и всички дошли да получатъ заплатата си. Тогава работницитѣ, които работили презъ цѣлия день, се оплакали, че тѣзи, които почнали работа по-късно презъ деня, получили сѫщата заплата, както и тѣ. Тѣ казвали, че това не е право. Но земедѣлецътъ имъ казалъ: „Приятели, азъ се условихъ съ васъ да ви платя по единъ динаръ. Нима той струва сега по-малко за васъ, затова, че съмъ далъ и на другитѣ толкова, колкото и на васъ?“

Съ тѣзи думи Спасителтъ искалъ да ни каже, че тези,

който е правилъ добро презъ цѣлия си животъ, ще отиде на небето следъ смъртьта си. Но сѫщо така, ако нѣкой е грѣшилъ поради незнание, или поради това, че не е ималъ родители или близки да се грижатъ за него, докато е билъ младъ, и ако той искрено се разкае за лошия си животъ и се моли на Бога да го прости, колкото и късно да е това, той ще бѫде простенъ, и сѫщо ще отиде на небето. Исусъ училъ учениците си съ помощьта на такива разкази, защото той знаелъ, че хората обичали да ги слушатъ и че тѣ ще запомнятъ ученията му по-добре, когато ги учи по този начинъ. Тѣзи разкази сѫ наречени притчи — тѣ сѫ Притчитѣ на нашия Спаситель. Азъ искамъ вий да запомните тази дума, защото скоро ще ви разкажа още притчи.

Слушателитѣ слушали всичко, което нашиятъ Спаситель имъ говорилъ, но тѣ не били съгласни помежду си въ мнението си за него. Фарисеитѣ и други евреи говорили на множина отъ тѣхъ противъ него, и нѣкои имали намерение да му сторятъ зло и дори да го убиятъ. Но тѣ още се страхували да извършатъ това. Той билъ толкова добъръ, и изглеждалъ толкова божественъ и величественъ, — макаръ да билъ облеченъ бедно и просто — че тѣ едва се осмѣлявали да срещнатъ погледа му.

Една сутринь той стоялъ на едно мѣсто, наречено Маслинената гора, и проповѣдвалъ. Хората го заобиколили отъ всички страни и слушали внимателно. Неочаквано се дочулъ голѣмъ шумъ, и група фарисеи и други хора, наречени книжници, дотърчали съ силни викове, като влачели съ себе си една жена, която била съгрѣшила. Тѣ всичкитѣ викали: „Учителю, вижъ тази жена. Законътъ казва, че трѣбва да я убиемъ съ камъни. Ти какво ще кажешъ?“

Исусъ се навелъ надъ земята, и написалъ съ пръстъ на пѣсъка следнитѣ думи: „Който отъ васъ е безгрѣшенъ, нека

пръвъ хвърли камъкъ върху нея". Когато тѣ прочели това, поглеждайки се смутено единъ другъ, и когато той имъ повторилъ тѣзи думи, тѣ си отишли единъ следъ другъ, засрамени, докато не останалъ нито единъ отъ цѣлата шумяща тълпа. Останалъ само Исусъ Христосъ и жената, която криела лицето си съ рѫце.

Тогава Исусъ я запиталъ: „Жено, где останаха твоитѣ обвинители? Никой ли не те осѫди?" Тя отговорила, трепереики: „Никой, Господи". И Исусъ ѝ казалъ: „Сѫщо и азъ не те осѫждамъ. Иди си и не съгрѣшавай вече".

СЕДМА ГЛАВА

Когато веднажъ Спасителтъ поучавалъ хората и отговарялъ на тѣхнитѣ въпроси, единъ законникъ дошелъ и му казалъ: „Учителю, какво да правя, за да придобия вѣчниятъ животъ следъ смъртьта си"? Исусъ му отговорилъ: „Първата заповѣдь е тази: „Единъ е Богъ, вѣчниятъ нашъ Баща, затова обичай Бога съ всичкото си сърдце, съ всичката си душа, съ всичкия си умъ и съ всичката си сила". И втората заповѣдь е подобна на първата: „Обичай ближния си като себе си". Нѣма друга заповѣдь, по-голѣма отъ тѣзи дветѣ".

Тогава законникътъ казалъ: „Но кой е моятъ ближенъ? Кажи ми, за да го зная". Исусъ му отговорилъ съ тази притча:

„Нѣкога, казалъ той, имало единъ пѫтникъ, който пѫтувалъ отъ Ерусалимъ за Ерихонъ. Той попадналъ въ рѫцетѣ на разбойници, които му отнели всичко, дори и дрехитѣ, били го, и го оставили полумъртавъ на пѫтя. Докато бедниятъ човѣкъ лежалъ на земята, случайно миналъ по този пѫть единъ свещеникъ. Той видѣлъ лежащия, но не му обърналъ внимание и отминалъ. Миналъ следъ това единъ левитъ. Той сѫщо видѣлъ лежащия, но само го погледналъ единъ мо-

ментъ и продължилъ пѫтя си. Миналъ най-после единъ самарянинъ, който пѫтувалъ по този пѫть, и, като видѣлъ лежащия пѫтникъ, веднага се смилилъ надъ него. Той превързалъ ранитѣ му, като ги полѣлъ съ масло и вино, качилъ го на добичето, което самъ яздилъ и го отвелъ въ една гостилница, гдето пренощували. На следната сутринь той извадилъ два динара изъ джеба си, далъ ги на гостилничаря и му казалъ: „Грижи се за този човѣкъ. И каквото похарчишъ въ повече, азъ ще ти го платя, като се върна". — Кой отъ тѣзи тримата, споредъ васъ, — казалъ Исусъ на законника — е билъ ближенъ на този, който билъ нападнатъ и ограбенъ отъ разбойницитѣ? Законникътъ отговорилъ: „Този, който му направилъ добро". „Да! — казалъ Спасительтъ — Иди и ти прави така! Бѫди милостивъ къмъ всѣки човѣкъ. Защото всѣки човѣкъ е твой ближенъ и братъ."

И той имъ разказалъ още и следната притча, която ни учи да не се гордѣемъ никога предъ Бога, да не се мислимъ за много добри, а винаги да бѫдемъ смирени. Той казалъ: „Когато ви поканятъ на сватба, не сѣдайте на първото мѣсто, защото възможно е да дойде нѣкой по-голѣмъ отъ васъ и това мѣсто да се даде нему. Но сѣдайте на последното мѣсто, и ако вий заслужавате, ще ви предложатъ по-добро. Защото всѣки, който се възвеличава, ще бѫде смиренъ, и всѣки, който се смирява, ще бѫде възвеличенъ."

Той имъ казалъ още и тази притча. Единъ човѣкъ приготвилъ голѣмо угощение и поканилъ много хора, като изпратилъ своя слуга да имъ каже: „Елате, защото всичко е готово." Тогава тѣ започнали да се извиняватъ. Единъ казалъ, че билъ купилъ нива, та трѣбва да отиде да я види. Другъ казалъ, че купилъ петь чифта волове, та ще отиде да ги изпита. Трети — че току що се оженилъ и не може да дойде. Когато стопанинътъ на дома чулъ това, той се разгнѣвилъ

и казалъ на слугата си да отиде по улицитѣ и кръстопѫтищата и да покани всички бедни, сакати, куци и слѣпи, вмѣсто поканенитѣ първомъ.

Съ това нашия Спаситель иска да ни научи, че този, който е толкова много заетъ съ своитѣ печалби и удоволствия, че не може да отдѣли внимание за Бога и за вършене на добри дѣла, не ще намѣри при Него такъвъ приемъ, какъвто ще иматъ болнитѣ и нещастнитѣ.

Веднажъ нашиятъ Спаситель билъ въ града Ерихонъ. Тамъ имало единъ човѣкъ, нареченъ Закхей, който искалъ да види Исуса, но не можелъ, защото билъ много низъкъ. Затова той се покачилъ на едно дърво, за да може да го види. Евреитѣ не обичали Закхея и го наричали грѣшникъ. Но Исусъ го видѣлъ на дървото и го извикалъ, като му казалъ, че той ще дойде този день да обѣдва у него. Когато гордитѣ книжници и фарисеи чули това, тѣ почнали да шепнатъ помежду си, казвайки: „Той обѣдва съ грѣшници“. Въ отговоръ на това Исусъ разказалъ следната притча, която обикновено наричатъ Притча за блудния синъ.

„Имало нѣкога единъ баща, казалъ той, койтоималъ двама сина. Единъ день по-младиятъ отъ тѣхъ му казалъ: „Татко, дай ми моята часть отъ наследството още сега, и ми позволи да правя съ нея каквото си искамъ“. Бащата се съгласилъ и синътъ отпѫтувалъ съ своитѣ пари за далечна страна, гдето скоро похарчилъ всичко чрезъ лошия си животъ. Когато той изхарчилъ всичко, дошло време на голѣми трудности и гладъ по цѣлата страна. Нѣмало никѫде хлѣбъ. Житата, тревитѣ и всички растения повѣхнали и изгорѣли. Неразумниятъ синъ билъ толкова нещастенъ и беденъ, че, за да спечели малко пари, се условилъ нѣкѫде да пасе свинетѣ. Той би се чувствувалъ много щастливъ, ако му позволявали да яде желъдитѣ, които давали на свинетѣ, но неговиятъ господарь не

му давалъ и това. Когато дошелъ до това окаяно състояние, той си казалъ: „Колко много слуги на моя баща иматъ сега достатъчно хлѣбъ, докато азъ умирамъ отъ гладъ! Ще стана, ще отида при баща си и ще му кажа: „Татко, съгрѣшихъ предъ небето и предъ тебе и вече не заслужавамъ да се наричамъ твой синъ!"

„И тогава той тръгналъ съ голѣма скрѣбь и мжка къмъ дома на своя баща. Когато билъ още надалечъ, баща му го видѣлъ, и макаръ че билъ облеченъ въ парцали, той го позналъ, затичалъ се къмъ него, прегърналъ го и го цѣлуналъ. Следъ това той заповѣдалъ на слугитѣ си да го облекатъ въ най-хубавитѣ дрехи и да приготвятъ всичко за тържествено отпразднуване на неговото завръщане. Всичко било приготвено и започнали да се веселятъ.

„Но по-стариятъ синъ работѣлъ на полето и не знаелъ нищо за връщането на своя братъ. Когато се върналъ дома и чулъ музиката и веселието, той извикалъ единъ отъ слугитѣ, и го запиталъ какво става. Слугата му отговорилъ, че братъ му се е върналъ, и че баща му празднува за това. Тогава по-стариятъ братъ се разгнѣвилъ и не искалъ да влѣзе. Като чулъ това, бащата излѣзълъ и го помолилъ да влѣзе.

„Татко, казалъ стариятъ братъ, ти постжпвашъ съ мене несправедливо, като се радвашъ толкова много при връщането на моя братъ. Много години вече азъ стоя при тебъ и съмъ те слушалъ въ всичко, обаче ти никога не направи угощение заради менъ. А сега, когато се връща този твой синъ, който бѣ грѣшенъ, и прахосникъ и злоупотрѣби паритѣ си, ти си, изпълненъ съ радость и цѣлиятъ домъ празднува". — „Синко — казалъ бащата — ти си винаги при менъ, и всичко мое е и твое. Но ний мислѣхме, че твоятъ братъ е умрѣлъ, а ето че той е живъ. Той бѣше изгубенъ, а ето че се намѣри. Затова е естествено и справедливо да се рад-

ваме за неговото неочаквано връщане въ родния му домъ".

Съ това нашиятъ Спаситель е искалъ да ни научи, че тѣзи, които сѫ постѫпвали зле и сѫ забравили Бога, винаги ще бѫдатъ добре приети и простени отъ Него, ако само тѣ отново Го потърсятъ и съ искрено разкаяние и съжаление за сторения грѣхъ се върнатъ пакъ при Него.

Но фарисеитѣ слушали съ недоволство тия уроци на Нашия Спаситель, защото били богати и алчни и мислѣли, че сѫ най-добри измежду всички хора. Като предупреждение за тѣхъ, Христосъ имъ разказалъ следната басня: За богатия и Лазаря:

„Имало единъ богатъ човѣкъ, който билъ облеченъ въ най-скѫпи дрехи и всѣки день празднувалъ съ най-голѣмъ разкошъ. Имало сѫщо и единъ просякъ, на име Лазарь, който лежалъ при неговата врата. Той билъ покритъ съ язви, и се молѣлъ да му даватъ за храна остатъцитѣ отъ трапезата на богатия. Кучетата идвали при него и ближели ранитѣ му.

„Следъ нѣколко време просякътъ умрѣлъ и ангелитѣ го отвели при Авраама [Авраамъ билъ много добръ човѣкъ, който живѣлъ преди много години и тогава билъ вече на небето]. Богатиятъ сѫщо умрѣлъ и билъ погребанъ. Но той отишелъ въ Ада и когато подигналъ очитѣ си, мѫчейки се тамъ, той видѣлъ надалечъ Авраама и Лазаря. И той извикалъ, казвайки му: „Отче Авраме, съжали се надъ мене и изпрати Лазаря да потопи пръста на ржката си въ вода, за да утоли жаждата ми, защото много страдамъ тукъ, въ този огънь". Но Авраамъ му казалъ: „Синко, спомни си, че презъ време на живота си ти бѣше обграденъ отъ всѣкакви блага, а Лазаръ мизерствуваше. Сега той получава утеха, а ти страдашъ".

А между другитѣ притчи, Христосъ разказалъ на тия сѫщитѣ фарисеи, заради тѣхната гордость, следното: Двама души отишли въ храма да се молятъ. Единиятъ отъ тѣхъ

билъ фарисей, а другиятъ бирникъ. Фарисеятъ казалъ: „Боже, благодаря ти, че не съмъ несправедливъ като другитѣ хора, или лошъ, като този бирникъ". А бирникътъ, стоейки надалечъ, не смѣелъ да подигне очитѣ си къмъ небето, но само удрялъ гърдитѣ си и казвалъ: „Господи, бѫди милостивъ къмъ мене, грѣшния". И Богъ — казалъ Спасительтъ — оправдалъ бирника повече, отколкото фарисея и приелъ по-добре негозата молитва, защото той се молилъ съ смирено сърдце.

Когато фарисеитѣ чули това, тѣ се толкова много разгнѣвили, че изпратили шпиони, които да изпитватъ Спасителя, за да го накаратъ да каже нѣщо противъ закона. Въ онова време римскиятъ императоръ, нареченъ Цезаръ, комуто била подчинена Палестиня, искалъ отъ всички да му плащатъ данъкъ и всѣки, който се осмѣлявалъ да се противопостави на това, билъ жестоко наказванъ. Затова шпионитѣ си казали, че може би тѣ ще могатъ да накаратъ Исуса да каже, че този данъкъ не е справедливъ, и така да си навлече немилостьта на Императора. И, като се престорили за много смирени, тѣ дошли при него и му казали: „Учителю, ний знаемъ, че ти говоришъ истината и ни сочишъ правитѣ пѫтища къмъ Бога, безъ да гледашъ богатството на човѣка или неговото високо положение. Затова кажи ни, право ли е да даваме данъкъ на Цезаря, или не?"

Исусъ Христосъ, който знаелъ тѣхнитѣ мисли, имъ отговорилъ: „Защо ми задавате този въпросъ? Покажете ми единъ динаръ." Тѣ направили това. „Чий образъ и чие име сѫ написани на него? — запиталъ ги той. Тѣ отговорили: „На Цезаря" — „Тогава, казалъ имъ Исусъ, дайте на Цезаря това, което принадлежи нему."

Като чули това, тѣ си отишли, много разгнѣвени и наскърбени, задето не сѫ могли да го подведатъ. Но нашиятъ Спаситель познавалъ тѣхнитѣ мисли и сърдца тъй-добре, както

знаелъ сѫщо, че противъ него заговарятъ и други хора и че скоро ще го убиятъ.

Проповѣдвайки, Исусъ веднажъ застаналъ на улицата близо до една касичка, оставена за да пускатъ въ нея пари за беднитѣ. Минавайки по улицата, мнозина пускали въ касичката по нѣкоя монета. И докато Исусъ билъ тамъ нѣколцина богаташи, минаващи по улицата, пуснали голѣми суми пари. Най-после дошла една бедна вдовица, която пуснала две лепти (лептата е много малка монета), и си отишла мълчаливо. Като я видѣлъ да прави това, на тръгване Исусъ извикалъ при себе си ученицитѣ си и имъ казалъ, че тази бедна вдовица е най-щедрата отъ всички, които били дали пари този день. Защото другитѣ били богати и не почувствували загубата на това, което сѫ дали. А вдовицата била много бедна и дала дветѣ монети, съ които тя би могла да си купи хлѣбъ за да се нахрани.

Когато се мислимъ за щедри, никога да не забравяме това, което е направила бедната вдовица.

ОСМА ГЛАВА

Имало единъ човѣкъ, нареченъ Лазаръ отъ Витания, който билъ много боленъ. И понеже той билъ братъ на тази Мария, която намазала нозетѣ на Исуса съ скъпо миро и ги изтрила съ коситѣ си, тя и нейната сестра Марта съ голѣма скръбь пратили да повикатъ Исуса, казвайки му: „Учителю, Лазаръ, когото ти обичашъ, е боленъ, и навѣрно ще умре.“

Когато Исусъ получилъ това съобщение, той останалъ още два дена въ сѫщото мѣсто. Тогава той казалъ на ученицитѣ си: „Лазаръ умрѣ. Да отидемъ въ Витания“. Когато тѣ отишли тамъ (Витания е много близо до Ерусалимъ), тѣ видѣли, както Исусъ билъ предсказалъ, че Лазаръ наистина билъ умрѣлъ и че билъ вече четири дни въ гроба.

Когато казали на Марта, че Исусъ иде, тя станала веднага, оставила всички, които били дошли у дома имъ да сподѣлятъ скрѫбьта имъ и се затичала да го посрещне. „Учителю, казала тя, ако ти бѣше тукъ, моятъ братъ нѣмаше да умре!“ — „Твоятъ братъ ще възкръсне“, отговорилъ Спасителтъ“. „Азъ зная и вѣрвамъ това, Господи, — при възкресението на последния день“, казала Марта.

Исусъ тогава ѝ казалъ: „Азъ съмъ възкресението и живота. Вѣрвашъ ли това?“ Тя отговорила „да“ и, като се затичала обратно при сестра си Мария, казала ѝ, че Христосъ е дошелъ. Чувайки това, Мария изтичала да го посрещне, последвана отъ всички, които били насъбрани въ дома имъ. Когато дошла при Исуса, тя паднала при нозетѣ му и плакала. Другитѣ сѫщо плачели. Исусъ се смилилъ надъ тѣхната скрѫбь и сѫщо и той заплакалъ. И тогава имъ казалъ: „Кѫде го погребахте?“ Тѣ отговорили: „Господи, ела и вижъ!“

Лазаръ билъ погребанъ въ гробница, върху която лежалъ голѣмъ камъкъ. Когато дошли всички при гроба, Исусъ заповѣдалъ да свалятъ камъка и това било направено. Тогава, като подигналъ очитѣ си нагоре и се помолилъ на Бога, той казалъ съ високъ и тържественъ гласъ: „Лазаре, стани!“ И мъртвиятъ Лазаръ, оживѣлъ отново, станалъ отъ гроба и си отишелъ у дома, заедно съ сестритѣ си. Като видѣли това, мнозина отъ присѫтствуващитѣ повѣрвали, че Христосъ е Синъ Божи, дошелъ на земята да учи хората на по-добъръ животъ. Но други отишли още тогава да съобщятъ всичко на фарисеитѣ. И отъ този день, фарисеитѣ решили помежду си да убиятъ Исуса, за да не могатъ вече други хора да повѣрватъ въ него. И тъй, като се събрали въ храма да обсѫдятъ този въпросъ, тѣ се нагласили да заловятъ Исуса, ако той дойде въ Ерусалимъ за праздника на Пасхата, който наближавалъ.

Когато Исусъ Христосъ възкресилъ Лазара, имало само шесть деня до Пасхата. И вечерьта, когато всички седнали да се хранятъ, заедно съ Лазара между тѣхъ, Мария станала, взела благоуханно и много скѫпо миро, наречено нардъ, и помазала нозетѣ на Исуса съ него, като отново ги изтрила съ коситѣ си. И цѣлата кѫща се изпълнила съ благоуханната миризма на мирото. Юда Искариотски, който билъ тукъ, се показалъ недоволенъ отъ това, и казалъ, че това миро би могло да се продаде за триста динара и паритѣ да се раздадатъ на беднитѣ. Но той казалъ това, защото държалъ у себе си касата, и искалъ да присвои тѣзи пари. Отъ тогава той започналъ да търси начинъ да предаде Христа въ рѫцетѣ на първосвещеницитѣ.

Понеже Пасхата наближавала, Исусъ Христосъ тръгналъ, съ своитѣ ученици, за Ерусалимъ. Когато наближили града, той пратилъ двама отъ ученицитѣ си въ едно близко село, като имъ казалъ, че тамъ ще намерятъ едно женско магаре, заедно съ малко магаренце, вързани за едно дърво и да ги доведатъ при него. Ученицитѣ намѣрили животнитѣ точно така, както имъ ги описалъ Христосъ и ги завели при него. Тогава Исусъ се покачилъ на магарето и влѣзълъ въ Ерусалимъ. Голѣма тълпа хора се събрала да го посрещне и вървѣла съ него. Мнозина постилали дрехитѣ си по пѫтя, по който той минавалъ, а сѫщо така и клончета, които кѫсали отъ дърветата. Въ това време тѣ викали: „Осанна на сина Давидовъ (Давидъ билъ великъ еврейски царь) който иде въ името на Бога! Този е Исусъ, пророка отъ Назаретъ!“

И когато Исусъ влѣзълъ въ храма, и обърналъ маситѣ на търговцитѣ и на продавачитѣ на гълѫби съ думитѣ: „Домътъ на моя Баща е домъ за молитва, а вие сте го направили свърталище на разбойници“, и когато тълпата и децата почнали да викатъ: „Този е Исусъ, пророка отъ Назаретъ.“ и

не искали да млъкнатъ, и когато слѣпи и сакати почнали да идватъ на цѣли тълпи и бивали излѣкувани отъ него, тогава първосвещеницитѣ, книжницитѣ и фарисеитѣ се изпълнили съ страхъ и умраза къмъ него. Но Исусъ не престаналъ да изцерява болни и да прави добрини. Той отишелъ въ Витания и се установилъ тамъ. Витания е много близо до Ерусалимъ, но вънъ отъ неговитѣ стени.

Една вечерь, когато Исусъ заедно съ всичкитѣ си ученици, били на трапезата, той станалъ, препасалъ една престилка, взелъ единъ легенъ и измилъ подредъ краката на всичкитѣ си ученици. Симонъ Петъръ, единъ отъ неговитѣ ученици, не искалъ Исусъ да мие краката му, но Спасителътъ му казалъ, че той прави това, за да имъ покаже, че тѣ винаги трѣбва да бждатъ любезни и услужливи единъ къмъ другъ, и никога да не се възгордяватъ.

Тогава той станалъ много натжженъ и, като обгърналъ съ погледъ ученицитѣ си, казалъ имъ: „Единъ отъ васъ ще ме предаде“. Тѣ почнали да казватъ единъ следъ другъ: „Да не съмъ азъ, Господи?“ „Да не съмъ азъ?“ Тогава Исусъ имъ отговорилъ; „Той е единъ отъ дванадесетьтѣ, който сега затопява въ блюдото съ мене“. Единъ отъ ученицитѣ, когото Исусъ обичалъ, билъ тогава седналъ до него и слушалъ това, което говорѣлъ. Симонъ Петъръ му направилъ знакъ да запита Исуса, кой е предателя. Тогава Исусъ казалъ: „Той е този, на когото ще дамъ парче хлѣбъ, което съмъ затопилъ въ блюдото“. И тогава той потопилъ единъ къшей хлѣбъ въ блюдото и го далъ на Юда Искариотски съ думитѣ: „Каквото си намислилъ да правишъ, прави го веднага“. Другитѣ ученици не разбрали какно означаватъ тѣзи думи, но Юда разбралъ, че Исусъ Христосъ прочелъ неговитѣ лоши мисли.

Тогава Юда Искариотски станалъ и излѣзълъ. Било вече

Христосъ мие нозетѣ на Петра. Фордъ М. Браунъ

нощь, и той отишелъ право при първосвещеницитѣ и казалъ: „Какво ще ми дадете, ако ви предамъ Исуса?“ Тѣ се съгласили да му дадатъ тридесеть сребърника. И тогава той обещалъ, че скоро ще имъ предаде своя Учитель и Господь Исусъ Христосъ.

ДЕВЕТА ГЛАВА

Въ предвечерието на Пасхата Исусъ казалъ на двама отъ своитѣ ученици: „Идете въ Ерусалимъ и тамъ ще срещнете единъ човѣкъ, носещъ стомна съ вода. Идете следъ него у дома му и му кажете: „Учителтъ пита — кѫде е стаята, кѫдето той ще посрещне Пасхата съ своитѣ ученици?“ Тогава той ще ви заведе въ една голѣма, наредена стая. Тамъ пригответе вечерята“.

Двамата ученици намерили всичко точно така, както билъ казалъ Исусъ. Тѣ срѣщнали единъ човѣкъ съ стомна вода, последвали го у дома му, и когато той имъ показалъ стаята, тѣ приготвили вечерята. Тогава Исусъ Христосъ отишелъ, заедно съ десетьтѣ си ученици тамъ и всички седнали въ опредѣления часъ да вечерятъ.

Тази вечеря се нарича тайната вечеря. Тя била последната, въ която нашиятъ Спаситель се хранилъ заедно съ ученицитѣ си.

Той взелъ отъ трапезата хлѣбъ, и, като го благословилъ, разчупилъ го и имъ далъ да ядатъ, взелъ чаша вино, и като благодарилъ отново, далъ имъ да пиятъ, като казалъ: „Правете това като споменъ за менъ“. И когато свършили вечерята, тѣ изпѣли една пѣсень и отишли на Маслинената гора.

Тамъ Исусъ имъ казалъ, че презъ тази нощь ще го хванатъ и че всички тѣ ще го изоставятъ и ще мислятъ

само за своята собствена безопасность. Но Петъръ избухналъ и казалъ, че той никога не ще направи това. Тогава Спасителтъ му казалъ: „Петре, преди да пропѣе пѣтелътъ, ти три пѫти ще се отречешъ отъ мене". Но Петъръ настоявалъ: „Не, Господи, дори ако трѣбва да умра, азъ никога не ще се отрека отъ тебъ!" Сѫщото нѣщо казвали и другитѣ.

Тогава Исусъ ги завелъ презъ потока Кедронъ въ една градина, която се наричала Гетсиманската градина и отишелъ съ ученицитѣ си въ едно осамотено мѣсто въ нея. Тогава той ги оставилъ тамъ заедно, и като имъ казалъ да стоятъ тамъ и да бѫдатъ будни, той се оттеглилъ да се моли съвсемъ самъ. Въ това време ученицитѣ, понеже били изморени, заспали всички.

Когато Исусъ Христосъ се молилъ въ Гетсиманската градина, той билъ обвзетъ отъ голѣма скръбь и силно страдание заради грѣховността на евреитѣ, които се готвели да го погубятъ. И той пролѣлъ тогава горчиви сълзи, молейки се презъ всичкото време на Бога.

Когато свършилъ молитвата си и получилъ успокоение, той се върналъ при ученицитѣ си и имъ казалъ: „Станете! Да вървимъ, защото този, който ще ме предаде, се приближава!"

Тогава Юда Искариотски, който познавалъ добре тази градина, защото Исусъ често идвалъ съ ученицитѣ си въ нея, наскоро следъ като Исусъ казалъ горнитѣ думи на ученицитѣ си, се приближилъ къмъ него, заедно съ много войници и черковни служители. Понеже било тъмно, тѣ носѣли фенери и факли. Освенъ това, тѣ били въоржжени съ ножове и тояги, защото се страхували да не би народа и ученицитѣ на Исуса да се възбунтуватъ срещу тѣхъ и да го защитятъ. Затова и не смѣели да го заловятъ денемъ, когато той поучавалъ народа.

Войницитѣ не познавали Исуса, и затова Юда предварително се условилъ съ тѣхъ, като имъ казалъ, че когото цѣлуне, той е Исусъ Христосъ. Когато той отивалъ да даде тази грѣшна цѣлувка, Исусъ запиталъ войницитѣ, кого търсятъ. — „Исуса отъ Назаретъ“, отговорили тѣ. — Азъ съмъ Исусъ, отговорилъ имъ Спасителтъ. Оставете ученицитѣ ми да си отидатъ свободно. Азъ съмъ този, когото търсите.“ Тогава Юда се приближилъ до него и го цѣлуналъ съ думитѣ: „Поздравлявамъ те, Учителю!“ А Исусъ му казалъ: „Юда, съ цѣлувка ли ме предавашъ?“

Войницитѣ хванали Исуса. Никой не посмѣлъ да го защищава, освенъ Петъръ, който извадилъ ножа си и отсѣкалъ дѣсното ухо на слугата на първосвещеника. Исусъ обаче му заповѣдалъ да сложи ножа въ ножницата си и се оставилъ да го хванатъ. Тогава всички ученици го оставили и се разбѣгали на различни страни. И не останалъ нито единъ при него.

ДЕСЕТА ГЛАВА

Малко следъ това Петъръ и още единъ ученикъ отново възвърнали смѣлостьта си и тайно проследили войницитѣ, които отвели Исуса до дома на Кайафа, първосвещеника. Тамъ се били събрали книжницитѣ и други, за да го разпитватъ. Петъръ стоялъ при вратата, но другиятъ ученикъ, който билъ познатъ на първосвещеника, влѣзалъ вжтре и после, като се върналъ, помолилъ жената, която стояла на портата, да пусне вжтре и Петра. Виждайки Петра, тя казала: „Не си ли и ти единъ отъ ученицитѣ на този човѣкъ?“ Петъръ отговорилъ „Не съмъ“. Тогава тя го пуснала и той отишелъ при огъня, около който се грѣели мнозина слуги и войници, защото било много студено.

Нѣкои отъ тѣзи хора му задали сѫщиятъ въпросъ, като му казали: „Не си ли ти единъ отъ неговитѣ ученици?“ Той отново се отказалъ отъ Исуса и казалъ, че не е неговъ ученикъ. Единъ отъ стоящитѣ около огъня, който билъ роднина на слугата, комуто Петъръ отрѣзалъ ухото, казалъ: „Та не те ли видѣхъ азъ заедно съ него въ градината?“ Петъръ тогава за трети пѫть се отказалъ отъ Исуса, като казалъ: „Не, азъ не познавамъ този човѣкъ“. Веднага следъ това петелътъ пропѣлъ и Исусъ се обърналъ и погледналъ Петра. Едва сега Петъръ си припомнилъ, че Исусъ му казалъ: „Преди да пропѣе петелътъ, ти три пѫти ще се откажешъ отъ мене“. И Петъръ излѣзалъ и горчиво плакалъ.

Между другитѣ въпроси, които първосвещеникътъ задавалъ на Исуса, той го запиталъ какво е училъ народа. Исусъ му отговорилъ, че той е проповѣдвалъ открито и затова нека запитатъ тия, които сѫ го слушали, какво имъ е говорилъ. Тогава единъ отъ слугитѣ на първосвещеника ударилъ една плѣсница на Исуса за този му отговоръ. Следъ това влѣзли двама лъжесвидетели, които казвали, че сѫ го чули да говори, че може да събори Ерусалимския храмъ и да го въздигне наново въ три дни. Исусъ отговарялъ малко. Но свещенницитѣ и книжницитѣ решили, че той е богохулствувалъ и че трѣбва да бѫде осѫденъ на смърть. И тѣ започнали да го оплюватъ и да го биятъ.

Когато Юда Искариотски видѣлъ, че Исусъ е осѫденъ на смърть, той се разкаялъ за това, което билъ направилъ, и върналъ обратно тридесетьтѣ сребърника на първосвещенницитѣ, като имъ казалъ: „Азъ ви предадохъ невинна кръвь. Не искамъ тия пари“. И той имъ хвърлилъ паритѣ на пода и избѣгалъ отъ тамъ, обвзетъ отъ отчаяние, следъ което отишелъ и се обесилъ. Понеже тѣлото му било много тежко, то скѫсало слабото вѫже, и той падналъ на земята, гдето

цѣлъ се пръсналъ. Това било една ужасна гледка! А първосвещеницитѣ, незнаейки какво да правятъ съ тридесетьтѣ сребърника, купили съ тѣхъ една нива, за да погребватъ въ нея чужденцитѣ. Името на тази нива било „нивата на грънчаря“, но оттогава насетне народътъ я нарекълъ „кръвна нива“.

Исусъ билъ взетъ отъ дома на първосвещеника и билъ заведенъ въ сѫдилището, кѫдето стоялъ Пилатъ Понтийски, управителя на Палестиня. Пилатъ, който билъ римлянинъ, му казалъ: „Твоятъ народъ, евреитѣ и вашитѣ свещенници те предадоха въ рѫцетѣ ми и те обвиняватъ. Кажи какво си направилъ?“ Като разбралъ, че Исусъ не е направилъ нищо лошо, Пилатъ излѣзалъ и казалъ това на евреитѣ. Но тѣ отговорили: „Той учи народа на невѣрни и лоши нѣща; той отдавна бунтува народа въ Галилея.“ Понеже царь Иродъ ималъ власть да наказва тѣзи, които престѫпвали законитѣ въ Галилея, Пилатъ казалъ: „Азъ не намирамъ въ него никаква вина. Заведете го при Ирода“.

Завели тогава Исуса при Ирода, който стоялъ заобиколенъ отъ строги войници и въорѫжени мѫже. И всички тѣ почнали да се надсмиватъ надъ Исуса, облѣкли го на подигравка съ бѣла дреха и го изпратили обратно при Пилата. А Пилатъ извикалъ отново първосвещеницитѣ и народа и имъ казалъ: „Нито азъ, нито Иродъ намираме нѣкаква вина въ този човѣкъ. Той не е направилъ нищо, което да заслужава смъртъ“. Но тѣ се развикали: „Заслужава, заслужава! Той трѣбва да умре!“

Пилатъ се много разтревожилъ, когато чулъ, че тълпата толкова шумно вика противъ Исуса Христа. Освенъ това, неговата жена сънувала презъ нощьта сънь, отъ който разбрала, че Исусъ е невиненъ и докато той билъ на сѫдийското мѣсто, тя му пратила съобщение, съ което му казвала да не направи нищо лошо на този проповѣдникъ. Понеже имало

обичай за праздника на Пасхата да освобождаватъ по единъ разбойникъ, Пилатъ поискалъ отъ народа да освободятъ Исуса. Но тълпата, която била насъскана и подкупена отъ свещеницитѣ, започнала да вика: „Не, не! Не го освобождавай! Освободи Варавва, а него разпъни!“

Варавва билъ единъ разбойникъ, който билъ въ затвора за своитѣ престѫпления и билъ осѫденъ на смъртъ.

Виждайки, че евреитѣ сѫ толкова зле настроени противъ Исуса Христа, Пилатъ го предалъ на войницитѣ да го биятъ съ камшици. Тѣ направили венецъ отъ тръни, поставили го на главата му, облекли го съ червена дреха и, като го заплювали и му удряли плѣсници, казвали му: „Радвай се, царю Юдейски!“ — защото при влизането му въ Ерусалимъ тълпата го наричала „Синъ Давидовъ“. И още много го измѫчвали тѣ по най-жестокъ начинъ. Но Исусъ понасялъ всичко съ търпение и само казвалъ: „Татко, прости имъ, защото тѣ не знаятъ какво правятъ“.

Още единъ пѫть Пилатъ го извелъ предъ народа, облеченъ въ червена дреха, съ вѣнецъ отъ тръни на главата, и имъ казалъ: „Ето човѣкътъ“! Но тѣ се развикали бѣсно: „Разпни го, разпни го!“ Сѫщото нѣщо казвали и свещеницитѣ. Тогава Пилатъ имъ казалъ: „Вземете го и го разпънете вий, защото азъ не намирамъ никаква вина въ него“. Но тѣ започнали да викатъ: „Той се нарича Синъ Божи, а наказанието за това, споредъ еврейския законъ, е смъртъ. Той се нарича сѫщо царь на юдеитѣ, а това е престѫпление противъ римския законъ, защото нашиятъ единственъ царь е римскиятъ императоръ Цезаръ. Ако го освободишъ, ти ще се обявишъ противъ Цезаря. Разпни го! Разпни го!“

Когато Пилатъ видѣлъ, че не ще може да ги убеди, колкото и да се старае да направи това, той взелъ вода и като си измилъ рѫцетѣ предъ народа, казалъ: „Невиненъ

съмъ за кръвьта на този праведникъ". И тогава той имъ предалъ Исуса, за да го разпънатъ. И като викали и се нахвърляли върху него, като го обиждали по всѣкакъвъ начинъ (докато той се молѣлъ за тѣхъ), тѣ го взели и отвели съ себе си.

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

За да разберете, какво е искала тълпата, като е викала: „Разпни го!", трѣбва да ви кажа, че въ онова време — много жестоко време било то (да благодаримъ на Бога и на Исуса Христа, че вече е отминало) — обикновено сѫ наказвали осѫденитѣ на смърть, като сѫ ги приковавали живи на голѣмъ дървенъ кръстъ, забитъ отвесно въ земята, и сѫ ги оставяли тамъ, незащитени отъ слънцето и вѣтъра, денемъ и нощемъ, докато умратъ отъ страдания и жажда. Обикновено осѫденията трѣбвало да върви пѣшъ до мѣстото на наказанието, като при това носѣлъ своя кръстъ.

Носейки кръста си на рамо, като най-обикновенъ престѫпникъ, нашиятъ скѫпъ Спаситель Исусъ Христосъ, заобиколенъ отъ враждебната тълпа, билъ поведенъ отъ Ерусалимъ къмъ едно мѣсто, което се наричало на еврейски Голгота, а това значи „мѣсто на черепи". Когато пристигнали на върха, наречен Калвариа, заковали рѫцетѣ и краката му на кръста съ гвоздеи и го поставили между други два кръста, върху които се мѫчели двама обикновени разбойници. А надъ главата му сложили надписа: „Исусъ отъ Назаретъ, царь на юдеитѣ" — написанъ на три езика: еврейски, гръцки и латински.

Въ това време пазачитѣ — четирима войници — седейки на земята, си раздѣлили неговитѣ дрехи, а за горната му дреха хвърляли жребие на кого да се падне. Тѣ седѣли и

разговаряли тамъ, докато той страдалъ. Когато той ожеднялъ, тѣ му предложили да пие оцетъ, размѣсенъ съ злъчка, но той отказалъ. Мнозина лоши хора му казвали: „Ако ти си Синъ Божи, слѣзъ сега отъ кръста“. Първосвещеникътъ сѫщо го усмивалъ, като казвалъ: „Той е дошелъ да спасява грѣшницитѣ, нека сега да спаси себе си!“ Сѫщо и единъ отъ разбойницитѣ, който билъ разпънатъ до него, му се надсмивалъ и казвалъ: „Ако си ти Христосъ, спаси себе си, спаси и насъ“. Но другиятъ разбойникъ, който се разкайвалъ, му казалъ: „Господи, спомни си за мене, когато отидешъ въ Царството небесно!“ А Исусъ му отговорилъ: „Още днесъ ти ще бѫдешъ съ мене въ рая“.

Тукъ, измежду цѣлата тълпа, нѣмало никой, който да го съжалява, освенъ единъ неговъ ученикъ и четири жени. Богъ благословилъ тѣзи жени заради тѣхнитѣ добри сърдца, които били изпълнени съ любовь. Тия жени били: майката на Исуса, сестрата на неговата майка, Мария, жената на Клеопа и Мария Магдалина, която на два пѫти изтрила нозетѣ му съ своитѣ коси. А ученикътъ билъ този, когото Исусъ обичалъ — Иоанъ, който се навелъ на гърдитѣ на Исуса, питайки го, кой отъ тѣхъ ще го предаде. Когато Исусъ ги видѣлъ да стоятъ въ подножието на кръста, той казалъ на майка си, че следъ неговата смъртъ Иоанъ ще бѫде нейния синъ, за да я утешава. И отъ тогава Иоанъ я обикналъ и станалъ като истински неинъ синъ.

Около шесть часа следъ обѣдъ страшенъ непрогледенъ мракъ обгърналъ цѣлата земя, като продължавалъ чакъ до деветь часа. Тогава Исусъ извикалъ съ високъ гласъ: „Боже мой, Боже мой! Защо си ме оставилъ?“ Войницитѣ, като го чули, потопили една гѫба въ оцетъ, поставили я на дълга тръстикова пръчка и я поднесли къмъ устата му. Като я вку-

силъ, той казалъ: „Свърши се!“ А следъ това казалъ: Отче, въ твоитѣ ржце предавамъ духа си“!

Въ този моментъ страшно земетресение разтърсило земята, а завесата на храма се раздрала и скалитѣ се разпукнали. Войницитѣ, пазещи неговото тѣло, се изплашили отъ всичко това и си казали: „Наистина, този е Синъ Божи“. тѣзи, които гледали кръста отдалечъ, (между които имало много жени) се удряли по гърдитѣ, и се върнали по домоветѣ си, обвзети отъ страхъ и скръбь.

Понеже следниятъ день билъ сжбота, евреитѣ пожелали ди отнесатъ веднага тѣлата и поискали отъ Пилата това. Тогава войницитѣ дошли и пречупили колѣнетѣ на разбойницитѣ, за да ги умъртвятъ. Но когато отишли при Исуса и видѣли, че той е мъртавь, тѣ само пробили гърдитѣ му съ копие. И отъ раната му потекла кръвь и вода.

Имало тогава единъ добъръ човѣкъ, наречень Йосифъ Ариматейски. Той вѣрвалъ въ Исуса Христа и отишелъ тайно при Пилата (защото го е било страхъ отъ евреитѣ) и го помолилъ да му даде тѣлото на Исуса. И Пилатъ се съгласилъ. Тогава Йосифъ и Никодимъ обвили тѣлото му съ платно, следъ като го намазали съ аромати — такъвъ билъ обичая имъ тогава — и го поставили въ нова гробница, изсѣчена въ една скала, недалечъ отъ мѣстото на разпятието. Следъ това затворили входа на гробницата съ единъ голѣмъ камъкъ и си отишли. А Мария Магдалина и другата Мария останали тамъ и гледали гроба.

Първосвещеницитѣ и фарисеитѣ си спомнили, че Исусъ Христосъ казалъ на своитѣ ученици, че на третия день отъ смъртьта си ще възкръсне отъ гроба. Затова тѣ отишли при Пилата, и го замолили да постави стража на гроба до третия день, за да не би ученицитѣ му да откраднатъ тѣлото и после да кажатъ на народа, че Исусъ е възкръсналъ. Пи-

латъ изпълнилъ молбата имъ и изпратилъ войници да пазятъ гроба непрестанно. Освенъ това, тѣ запечатали надгробния камъкъ, за да не може никои да влѣзе въ него до третия день.

Когато дошелъ този день, още въ ранно утро Мария Магдалина, другата Мария и още нѣкой жени отишли на граба, носейки много ароматични вещества, които тѣ били приготвили. Докато разговаряли помежду си какъ да отмахнатъ камъка, земята се разтърсила, единъ ангелъ слѣзалъ отъ небето, свалилъ камъка отъ гроба и седналъ на него. Лицето му свѣтѣло като огнена молния, а дрехитѣ му били бѣли като снѣгъ. Като го видѣли, пазителитѣ припаднали като мъртви отъ страхъ.

Когато Мария Магдалина видѣла камъка сваленъ, тя не чакала да види нѣщо повече, но изтичала да срещне Петра и Иоана, които идвали на гроба и имъ казала: „Отнесли сѫ тѣлото на Господа, и не знаемъ где сѫ го сложили“. Веднага тѣ се затекли къмъ гроба, но Иоанъ тичалъ по-бързо отъ Петра и затова пристигналъ пръвъ. Той се навелъ, погледналъ въ гробницата и видѣлъ тамъ платното, въ което било обвито тѣлото на Исуса, но не влѣзалъ вѫтре. Когато Петъръ дошелъ, той влѣзалъ и видѣлъ платното, лежащо на една страна, а кърпата, която била поставена на главата, на друга страна. Следъ него влѣзалъ и Иоанъ и видѣлъ сѫщото нѣщо. Тогава тѣ си отишли по домоветѣ и разказали това на другитѣ.

Но Мария Магдалина останала при гроба и плачела. Следъ нѣколко време тя се навела и като погледнала въ гробницата, видѣла два ангела съ бѣли дрехи, седящи тамъ, гдето по-рано било тѣлото на Исуса. Тѣ ѝ казали: „Жено, защо плачешъ?“ Тя отговорила: „Защото отнесоха Господа и не зная кѫде сѫ го поставили“. Като казала това, тя се обърнала и видѣла Исуса, стоящъ задъ нея, но въ първия моментъ

не могла да го познае. „Жено, ѝ казалъ той, кого търсишъ и защо плачешъ?“ Като помислила, че той е пазача на гробницата, тя му отговорила: „Господине, ако ти си го взелъ, кажи ми кѫде си го поставилъ, за да го взема.“ Исусъ изговорилъ нейното име „Мария!“ Тогава тя веднага го познала и извикала: „Учителю!“ — „Не се допирай до мене, казалъ Христосъ, защото азъ още не съмъ отишелъ при Отца си. Но иди при ученицитѣ ми и имъ кажи, че азъ отивамъ при моя и вашия Баща, при моя и вашия Богъ“.

И Мария Магдалина отишла и казала на ученицитѣ, че видѣла Христа и какво той ѝ казалъ. При тѣхъ тя намѣрила другитѣ жени, които била оставила при гроба, когато отишла да посрещне Петра и Иоана. Женитѣ казали на нея и на другитѣ, че тѣ видѣли при гроба двама мѫже съ свѣтли дрехи, и че отъ страхъ предъ това видение, тѣ се навели, но мѫжетѣ имъ казали, че Исусъ е възкръсналъ, а сѫщо така тѣ разказали, че идвайки тукъ, да разкажатъ за случилото се, Исусъ имъ се явилъ по пѫтя и тѣ разговаряли съ него. Но апостолитѣ не можели да повѣрватъ, защото имъ се струвало, че женитѣ само си въобразявали това, което било разказвано отъ тѣхъ.

Когато войницитѣ — пазачи на гроба — се свестили отъ своя припадъкъ, тѣ отишли при първосвещеницитѣ, за да имъ разкажатъ какво сѫ видѣли. Първосвещеницитѣ ги подкупили да мълчатъ, като имъ дали много пари и ги накарали да казватъ, че ученицитѣ на Исуса откраднали тѣлото му, докато тѣ спѣли.

Въ този сѫщия день Симонъ и Клеопа — Симонъ билъ единъ отъ дванадесетьтѣ апостоли, а Клеопа билъ последователь на Исуса — пѫтували пѣшъ за едно село, наречено Емаусъ, което било доста далечъ отъ Ерусалимъ. По пѫтя тѣ се разговаряли помежду си за смъртьта и възкресението

на Исуса, когато къмъ тѣхъ се присъединило и трето лице, непознато за тѣхъ, което имъ разяснявало Писанията и имъ говорило много за Бога, така че тѣ се очудили на неговитѣ знания. Когато достигнали до селото, било се почти мръкнало. Тогава тѣ помолили непознатия да остане съ тѣхъ и той се съгласилъ. Когато тримата седнали да вечерятъ, той взелъ хлѣба, благословилъ го и го разчупилъ, сѫщо така, както направилъ Христосъ на тайната вечеря. Гледайки на него съ очудване, тѣ видѣли, че лицето му се промѣня предъ очитѣ имъ и разбрали, че той е Христосъ. И докато го гледали, той станалъ невидимъ и изчезналъ.

Веднага тѣ станали и се върнали въ Ерусалимъ. И като намѣрили ученицитѣ събрани на едно мѣсто, разказали имъ това, което видѣли. А докато разговаряли, внезапно Исусъ се появилъ между тѣхъ и имъ казалъ: „Миръ вамъ“! Като видѣлъ, че тѣ се много изплашили, той имъ показалъ рѫцетѣ си и нозетѣ си и имъ позволилъ да се докоснатъ до тѣхъ. Следъ това, за да ги окуражи още повече и да имъ даде възможность да се успокоятъ, той седналъ и ялъ предъ тѣхъ отъ храната, която тѣ му предложили.

Но Тома (единъ отъ дванадесетьтѣ апостоли) отсѫтствувалъ, когато станало всичко това. И когато после другитѣ му казали: „Ний видѣхме Господа Исуса!“, той отговорилъ: „Докато не видя ранитѣ отъ гвоздеитѣ на рѫцетѣ му, и ако не поставя пръста си на раната му, азъ не ще повѣрвамъ!“ Въ това време, макаръ че всички врати били заключени, Исусъ отново се явилъ, заставайки всрѣдъ тѣхъ и казалъ: „Миръ да бѫде съ васъ“! Тогава той се обърналъ къмъ Тома съ думитѣ: „Дай пръста си и го сложи на рѫката ми; простри рѫката си и я сложи на раната ми. И не се съмнявай, но вѣрвай“. Тома му отговорилъ: „Господи и Учителю мой“! А Исусъ му рекълъ: „Тома, защото ме видѣ, затова ли

Свѣтлината на свѣта — Холманъ Хунтъ

вѣрвашъ сега? Блаженни сѫ тѣзи, които вѣрватъ, безъ да сѫ видѣли".

Следъ това Исусъ се явилъ на петстотинь души свои последователи едновременно. Съ нѣкои отъ тѣхъ той прекаралъ четиридесеть дни, като ги поучавалъ и ги изпратилъ да отидатъ по свѣта, за да проповѣдватъ неговото Евангелие, безъ да се страхуватъ отъ прѣчкитѣ, които лошитѣ хора ще имъ правятъ. И най-после, като извелъ ученицитѣ си вънъ отъ Ерусалимъ, до Витания, той ги благословилъ и се възнесълъ на облакъ въ небето и седналъ отъ дѣсната страна на Бога-Отца. И докато тѣ гледали къмъ свѣтлосиньото небе, кѫдето той се възнесълъ, двама ангели, облечени въвъ бѣло, се появили между тѣхъ и имъ казали, че, както тѣ сѫ видѣли сега Исуса Христа да се възнася на небето, по сѫщия начинъ единъ день той ще се върне, за да сѫди свѣта.

Когато се раздѣлили съсъ Христа, апостолитѣ започнали да поучаватъ народа, споредъ както той имъ заповѣдалъ. И, следъ като избрали новъ апостолъ, Матея, на мѣстото на грѣшния Юда, тѣ тръгнали по всички страни, проповѣдвайки за живота и смъртьта на Исуса, за неговото разпятие и възкресение и за поученията, които той самъ давалъ, като кръщавали въ негово име. И съ силата, която той имъ далъ, тѣ изцерявали болни, давали зрение на слѣпитѣ, говоръ на нѣмитѣ и слухъ на глухитѣ, сѫщо така, както правилъ и той. И когато Петъръ билъ затворенъ въ тъмница, той билъ освободенъ посрѣдъ нощь отъ единъ ангелъ. А веднажъ, поради думитѣ, които той изрекълъ, Ананий и жена му Сапфира, които излъгали, паднали мъртви.

Кѫдето и да отивали апостолитѣ, тѣ били гонени и преследвани. Единъ мѫжъ, нареченъ Савелъ (който пазилъ дрехитѣ на нѣколко жестоки хора, когато тѣ хвърляли камъни върху християнина Стефанъ, докато го убили) постоянно хо-

дѣлъ да ги преследва. Но после Богъ промѣнилъ сърдцето на Савла. Веднажъ, когато пѫтувалъ за Дамаскъ, за да излови тамъ християнитѣ и да ги отведе въ тъмница, той билъ обгърнатъ отъ ослѣпителна свѣтлина, която идвала отъ небето и чулъ гласъ, който казвалъ: „Савле, Савле, защо ме гонишъ?“ — и тогава една невидима рѫка го свалила отъ коня му предъ лицето на всички пазачи и войници, които яздели заедно съ него. Когато го дигнали отъ земята, видѣли, че той е ослѣпѣлъ. И той останалъ слѣпъ въ продължение на три дена, презъ време на които нищо не ялъ нито пилъ, докато единъ християнинъ (изпратенъ за това при него отъ единъ ангелъ) му възвърналъ зрението въ името на Исуса Христа. Следъ това той станалъ християнинъ и проповѣдвалъ, поучавалъ и вѣрвалъ заедно съ апостолитѣ, като най-ревностенъ работникъ.

Религиитѣ на тогавашния свѣтъ били много жестоки и подтиквали хората къмъ насилие. Въ своитѣ църкви тѣ убивали животни или даже хора, вѣрвайки, че миризмата на кръвьта е приятна на боговетѣ — тѣ вѣрвали, че има много богове — и правѣли много жестоки и отвратителни обреди. И макаръ че християнитѣ правели само добро и били изпълнени съ любовь, свещеницитѣ на старитѣ религии убеждавали тълпата да ги преследва и да имъ прави всѣкакви пречки и злини. И въ продължение на много години християнитѣ били разпъвани, обезглавявани, изгаряни, живи погребвани или предавани на дивитѣ животни да ги разкъсватъ въ цирковетѣ за развлечение на публиката. Но тѣ не се уплашили отъ нищо, и нищо не ги накарало да замлъкнатъ, защото знаели, че, ако изпълнятъ своя дългъ, ще отидатъ на небето. И така, хиляди следъ хиляди християни се появявали да проповѣдватъ учението на Христа на народитѣ, и когато тѣ бивали жестоко убивани, други християни идвали да ги замѣ-

нятъ, докато най-после християнството станало свѣтовна религия.

Помнете! Християнство значи да правите винаги само добро, — дори и на този, който ви прави зло. Християнство значи да обичаме ближния си както себе си, и да постъпваме съ другитѣ тъй, както искаме тѣ да постъпватъ съ насъ. Християнство значи да бѫдемъ изпълнени съ любовь, да бѫдемъ милостиви и да прощаваме на другитѣ. И въ сѫщото време да не се гордѣемъ съ тѣзи си качества, а да ги държимъ скрити въ своето сърдце. И никога да не се хвалимъ съ тѣхъ, нито съ нашитѣ молитви и съ нашата любовь къмъ Бога. Но винаги да проявяваме любовьта си къмъ Него съ постоянни усилия да правимъ добро. Ако ний постъпваме така, ако помнимъ живота и поученията на нашия Спаситель Исусъ Христосъ, и се постараемъ да наредимъ живота си споредъ тѣхъ, тогава ний можемъ съ пълно право да се надѣваме, че Богъ ще прости грѣховетѣ и простъпкитѣ ни, и ще ни даде възможность да живѣемъ и да умремъ въ миръ.

КНИГАТА „ЖИВОТА НА ИСУСА“ ОТЪ ЧАРЛЗЪ ДИКЕНСЪ, ИЗДАНИЕ НА КНИГОИЗДАТЕЛСТВО „БРАТСТВО“, СЕВЛИЕВО, Е ОТПЕЧАТАНА ВЪ ХИЛЯДА И ДВЕСТЕ ЕКЗЕМПЛЯРА ПРЕЗЪ 1939 г.

ЦЕНА 30 ЛЕВА